Тиркеме

Кыргыз Республикасынын жашыл таксономиясы – жалпы улуттук пилоттук классификатору

1-глава. Жалпы жоболор

1. Кыргыз Республикасынын жашыл таксономиясы (мындан ары – Таксономия) Кыргыз Республикасын өнүктүрүүнүн узак мөөнөттүү стратегиясы катары жашыл экономиканын концептинин түзүмүндөгү негизги таянычтардын бири болуп саналат. Таксономияны киргизүү менен жабдуулардын, товарлардын, кызмат көрсөтүүлөрдүн, технологиялардын, ошондой эле долбоорлордун классификатору расмий түрдө пайда болот, алар экономиканы декарбонизациялоо максаттарына жетүүгө алардын кошкон салымы боюнча климаттык нейтралдуу, энергиялык натыйжалуу жана ресурстарды үнөмдөөчү касиеттерге ээ жашыл товарлар, жабдуулар, технологиялар, кызмат көрсөтүүлөр жана долбоорлор катары идентификацияланат.

2. Таксономия бир нече негизги багыттар боюнча белгилүү жана өзгөчө максаттарга жетүүгө багытталган универсалдуу инструмент болуп саналат, тактап айтканда:

1) коммерциялык кредиттик-финансылык институттардын портфелинде жашыл финансылык инструменттердин жана жашыл кредиттик продукттардын үлүшүн көбөйтүү менен аларды чыгаруу мүмкүндүгү;

2) климаттык жана жашыл каржылоо аркылуу туруктуу каржылоо түрүндөгү кошумча капитал булактарын тартуу;

3) жашыл адалдоонун алдын алуу;

4) туруктуу жана жашыл мамлекеттик сатып алуулардын үлүшүн өстүрүү;

5) атаандаштык жана адекваттуу баа түзүү аркылуу калктын жашыл технологияларды колдонууга өтүү жөндөмдүүлүгүн жакшыртуу;

6) рынокту акырындык менен жашыл өнүгүүнүн кыйла туруктуу циклине трансформациялоо.

3. Таксономия техникалык критерийлерге шайкеш келүүсү боюнча долбоорлордун, технологиялардын, иштин, жабдуулардын жана товарлардын жалпы улуттук классификатору болуп саналат, алар төмөнкү талаптарга жооп берет:

1) экономиканы декарбонизациялоонун улуттук максаттары;

2) кыйыр же түздөн түз энергиялык натыйжалуу же энергияны үнөмдөөчү же ресурстарды үнөмдөөчү касиеттерди ишке ашырууга мүмкүндүк берген бул касиеттердин болушу;

3) парник газдарын бөлүп чыгарууну азайтуу мүмкүндүгү;

4) энергияны кайра жаралуучу булактардан керектөө үчүн көнүмүш болгон энергиянын түрлөрүнө айландыруу;

5) айлана чөйрөгө бөлүнүп чыгуучу зыяндуу заттардын санын азайтуу;

6) парник газдарын бөлүп чыгарууну азайтууга түздөн-түз тиешеси жок, бирок Бириккен Улуттар Уюмунун Туруктуу өнүктүрүүнүн тиешелүү максаттарын колдогон секторлордо Бириккен Улуттар Уюмунун Туруктуу өнүктүрүү максаттарына жетүү;

7) климаттын өзгөрүшүнүн кесепеттерине адаптация болуу.

4. Таксономия пилоттук болуп саналат. Мындан ары товарлардын, иштин, тармактардын тизмеси кеңеет. Таксономияга кирген тармактар жана категориялар экономиканын реалдуу секторунда кыйла потенциалдуу суроо-талапка, ошондой эле калктын жашоо-турмушунун сапатын жакшыртуу жана айлана-чөйрөнү булганышын азайтуу контексинде мамлекет үчүн стратегиялык мааниге ээ.

5. Таксономияда төмөнкү терминдер жана түшүнүктөр колдонулат:

1) **тармак** – Таксономияны классификациялоонун жогорку категориясы, ал экономиканын секторуна же тематикалык ишке ылайык чакан категориялардын логикалык топторун билдирет;

2) **категория** – ишти классификациялоонун экинчи деңгээли, ал деталдуу экономикалык же технологиялык параметрлерге ылайык чакан топторду түзөт. Категориялар эл аралык таксономиянын категорияларынын талаптарын эске алуу менен Кыргыз Республикасынын колдонуудагы ченемдик укуктук базасынын учурдагы юридикалык аныктамаларына ылайык унификацияланган;

3) **технология** – классификациялоонун үчүнчү деңгээли, ал физикалык, химиялык жана биологиялык процесстердин же иштин негизги функциялык түшүнүктөрүнүн негизинде жашыл ишти баяндайт;

4) **функциялык топ** – технологиянын кошумча нарк чынжырчасындагы иш;

5) **компонент** – товардын, жабдуунун же иштин жана технологиянын өзгөчөлүгү;

6) **критерийлер** – Таксономияга шайкештик үчүн техникалык талаптар;

7) **тактоолор** – критерийлерди натыйжалуу колдонуу үчүн зарыл болгон деталдар;

8) **долбоордун параметрлери** – социалдык жана экологиялык тобокелдиктерди контролдоо же тышкы баалоо боюнча зарыл болгон талаптар;

9) **салыктык статус** – иштин/технологиянын же товарлардын/жабдуулардын конкреттүү түрүнө берилүүчү салыктык преференциялар;

10) **Таксономиянын колдонуучулары** – Кыргыз Республикасында резидент статусуна байланышы жок жеке же юридикалык жактар, Кыргыз Республикасынын мамлекеттик башкаруу органдары же жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары;

11) **инвестициялар** – “Кыргыз Республикасында инвестициялар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 1-беренесиндеги аныктамага ылайык;

12) **жашыл иш** – Таксономиянын максаттарын жана критерийлерин канааттандырган экономикалык иш же технология;

13) **жашыл товарлар** – төмөн көмүртектүү, энергиялык натыйжалуу, энергияны үнөмдөөчү же ресурсту үнөмдөөчү сапаттарга ээ болгон товарлар/жабдуулар, ошондой эле Таксономиянын максаттарын жана критерийлерин канааттандырган экономикалык ишти жүзөгө ашырууга мүмкүндүк берүүчү товарлар жана жабдуулар;

14) **жашыл долбоор** – бирдиктүү инвестициялык ишке бириктирилген, так башталышы жана аякташы бар иш-чаралардын жыйындысы, мында жеке иш-чаралар же жалпы максат Таксономиянын талаптарына ылайык келет;

15) **жашыл каржылоо** – Таксономиянын талаптарына ылайык келген ишке, долбоорлорго же активдерге инвестициялар, ошондой эле биотүрдүүлүктү коргоону же өнүктүрүүнү каржылоону кошкондо, өзүнө климаттык, көгүлтүр жана экологиялык каржылоону камтыган эл аралык термин;

16) **көгүлтүр каржылоо** – сууну керектөөнү азайтууга, суунун сапатын жакшыртууга жана суу ресурстарын, анын ичинен аквакультураны башкарууга, жер үстүндөгү же жер астындагы сууларды булгоочу заттарды бөлүп чыгарууну азайтууга мүмкүндүк берүүчү жана/же № 6 ТӨМ жетүүгө жардам берген ишке, долбоорлорго же активдерге инвестициялар;

17) **экологиялык каржылоо** – айлана-чөйрөнүн булганышын, ошондой эле экология үчүн парник газдары болуп саналбаган зыяндуу заттарды бөлүп чыгарууну азайтууга мүмкүндүк берүүчү ишке, долбоорлорго же активдерге инвестициялар;

18) **климаттык каржылоо** – парник газдарын бөлүп чыгарууну азайтууга же/жана климаттын өзгөрүшүнө адаптациялоого багытталган активдерди жана/же долбоорлорду каржылоону өзүнө камтыган эл аралык термин;

19) **туруктуу каржылоо** – өзүнө жашыл жана социалдык каржылоону камтыган эл аралык термин;

20) **кредит** – Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында жана эл аралык банк практикасында жалпы кабыл алынган маанилерге ылайык;

21) **жашыл кредит** – жашыл каржылоо максаттарын каржылоо үчүн берилген кредит;

22) **финансылык инструмент** – "Баалуу кагаздар рыногу жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 3-беренесиндеги аныктамага ылайык;

23) **жашыл актив** – мүнөздөмөлөрү Таксономиянын талаптарын канааттандырган физикалык кыймылдуу жана кыймылсыз мүлк;

24) **жашыл финансылык инструмент** – каражаттарды максаттуу пайдалануу жашыл каржылоонун максаттарына гана багытталган финансылык инструмент;

25) **жашыл облигация** – каражаттарды максаттуу пайдалануу жашыл каржылоонун максаттарына гана багытталган финансылык инструмент;

26) **баалоочу** – өзүнүн квалификациясын ырастаган жана Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында каралган тартипте Таксономияга шайкештик документин же көз карандысыз баалоочунун пикирин киргизүүгө уруксат алган жеке же юридикалык жак. Баалоочулар институту түзүлгөн учурга чейин эл аралык таанылган уюмдар долбоорлордун Таксономияга шайкештигин баалоону жүзөгө ашыра алат;

27) **көз карандысыз баалоочунун пикири** – долбоордун Таксономиянын талаптарына шайкештигин баалоо, эл аралык практикада "экинчи тараптын пикири/ Second Party Opinion" деп аталат;

28) **шайкештик документи** – Кыргыз Республикасындагы жашыл экономика боюнча ыйгарым укуктуу органдын талаптарына ылайык таризделген, Таксономиянын талаптарына шайкештикти ырастаган физикалык же электрондук документ;

29) **кошумча нарк салыгы (КНС)** – Кыргыз Республикасынын Салык кодексинин 252-беренесине ылайык;

30) **бажы аймагы** – "Бажылык жөнгө салуу жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 2-беренесине ылайык;

31) **чет өлкөлүк товар** – "Бажылык жөнгө салуу жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамына ылайык;

32) **жабдуу** – Таксономиянын талаптарын канааттандырган буюм же товар;

33) **технологияларды жеткирүү** – Таксономиянын максаттарына жетүүгө мүмкүндүк берүүчү кызматтарды көрсөтүү жана башка интеллектуалдык менчикти берүү;

34) **ишкердик субъекттери** – “Ишкерлердин укуктарын коргоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 2-беренесине ылайык;

35) **GHG Protocol** – парник газдарын бөлүп чыгаруу боюнча отчеттулукту түзүүнүн эл аралык стандарттарынын сериясы. Стандарттын текстери https://ghgprotocol.org шилтемесинде жеткиликтүү. Стандартты колдонуу контекстинде маалымдама маалыматтары катары төмөнкү түшүнүктөр колдонулат, алардын так аныктамасы стандарттарга ылайык болушу керек;

36) **1-камтуу** – булактардан чыккан парник газдарынын бөлүп чыгаруулары түздөн-түз контролго алынат;

37) **2-камтуу** – тармактык энергия булактарын керектөөдөн парник газдарынын бөлүп чыгаруулары;

38) **3-камтуу** – кошумча нарктын чынжырчасында парник газдарынын бөлүп чыгаруулары;

39) **3-камтуу, 15-категория** – инвестициялык иштен парник газдарынын бөлүп чыгаруулары;

40) **бөлүп чыгаруулардын коэффициенти** – казылып алынган отундун же тармактагы энергия алып жүрүүчүлөрдүн (электр энергиясынын, жылуулук энергиясынын) же экономикалык иштин башка көрсөткүчтөрүнүн товардык санын керектөөдө парник газдарынын бөлүп чыгаруулардын санын баалоого мүмкүндүк берүүчү санариптик маани;

41) **парник коэффициенти –** “Парник газдарынын эмиссиясы жана жутулушу жагындагы мамлекеттик жөнгө салуу жана саясат жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 2-беренесиндеги “парник газдарынын сан-эсебин кайра алуунун коэффициенттери” терминининин аныктамасына ылайык жана тактоо менен, жогоруда аталган Мыйзамдын алкагында парник коэффициенти бул – 100 жыл убакытка х кг CO_2 бөлүп чыгарууларынан парник таасирине бирдей болгон, ошол эле убакытка 1 кг парник газын бөлүп чыгаруудан атмосферадагы парник таасиринин бирдейлиги;

42) **CO_2e** – CO_2 бөлүп чыгарууларынын, ошондой эле CH_4 жана N_2O бөлүп чыгарууларынын саны кошулган бөлүп чыгаруулардын коэффициенти, CO_2 эквиваленти;

43) **ТӨМ** – Бириккен Улуттар Уюмунун аныктамасындагы Бириккен Улуттар Уюмунун туруктуу өнүгүү максаттары;

44) **“зыяндуулукту алдын алуу” принциби** – эл аралык таанылган жашыл каржылоо принциби, мында климаттын өзгөрүшү менен байланышкан күрөшүүгө же климаттын өзгөрүшүнө ыңгайлашуусуна багытталган интервенциялар процессинде айлана чөйрөгө жана коомго кыйыр терс таасирин тийгизүүдөн качууга милдеттендирет;

45) **экологиялык жана социалдык тобокелдиктер** – экономикалык ишке байланыштуу, алардын ишке ашуусу айлана-чөйрөгө, калктын саламаттыгына зыян келтириши мүмкүн болгон жана зыяндуулукту алдын алуу принцибин бузган тобокелдиктер;

46) **ЭИМК** – Кыргыз Республикасынын Экономикалык иштин түрлөрү боюнча мамлекеттик классификатору;

47) **ПМСК** – Продукциялардын (товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн) мамлекеттик статистикалык классификатору.

2-глава. Документтин улуттук контексти

6. Таксономия Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2050-жылга чейин көмүртектин нейтралдуулугуна жетүү максатындагы саясатын ишке ашыруу үчүн, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин чечимдерин, Кыргыз Республикасынын Салык кодексин ишке ашыруу үчүн негизги документ болуп саналат.

7. Таксономия Кыргыз Республикасынын төмөнкү ченемдик укуктук актыларын жана эл аралык келишимдерин эске алуу менен түзүлдү:

– Кыргыз Республикасынын Салык кодекси;

– Кыргыз Республикасынын Граждандык кодекси;

– Кыргыз Республикасынын Суу кодекси;

– "Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө" Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамы;

– "Бажылык жөнгө салуу жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамы;

– "Кыргыз Республикасында инвестициялар жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамы;

– "Энергиянын кайра жаралуучу булактары жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамы;

– "Энергияны үнөмдөө жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамы;

– "Баалуу кагаздар рыногу жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамы;

– "Ишкерлердин укуктарын коргоо жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамы;

– "2015-жылдын 12-декабрында Париж шаарында кол коюлган Климаттын өзгөрүүсү жөнүндө Бириккен Улуттар Уюмунун Алкактык конвенциясы боюнча Париж макулдашуусун ратификациялоо тууралуу" Кыргыз Республикасынын Мыйзамы;

– "Парник газдарынын эмиссиясы жана жутулушу жагындагы мамлекеттик жөнгө салуу жана саясат жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамы;

– “Айлана-чөйрөнү коргоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы;

– “Атмосфералык абаны коргоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы;

– “Мамлекеттик сатып алуулар жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамы;

– Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2010-жылдын 15-январындагы № 9 “Кооптуу калдыктардын классификаторун жана калдыктардын кооптуулук классын аныктоо боюнча методикалык сунуштарды бекитүү жөнүндө” токтому;

– Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 11-январындагы № 9 “Кыргыз Республикасынын “Экономикалык иштин түрлөрү” мамлекеттик классификаторун бекитүү жөнүндө” токтому;

– Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 28-октябрындагы № 503 “Инвестициялык долбоорлордун ишинин артыкчылыктуу түрлөрүн (экономика секторлорун) белгилөө жөнүндө” токтому;

– ГК 017-2015 продукцияларынын (товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн) мамлекеттик статистикалык классификатору, 3-версиясы жана Кыргыз Республикасынын колдонуудагы башка ченемдик укуктук актылары.

3-глава. Документтин эл аралык контексти

8. Таксономиянын негизги функцияларынын бири эл аралык инвестицияларды тартуу үчүн жагымдуу чөйрөнү түзүү болуп саналат. Таксономиянын принциптери жана классификациялары туруктуу каржылоо чөйрөсүндөгү эл аралык тажрыйбаны эске алуу менен иштелип чыккан, анткени Таксономияда так шайкештик критерийлери бар, бул белгисиздик тобокелдигин төмөндөтөт жана административдик чыгымдарды азайтууга же бул процессти автоматташтырууга мүмкүндүк берет.

9. Таксономиянын негизги категориялары төмөнкү эл аралык таксономияларга жана практикаларга шайкеш келет:

– Жашыл облигациялардын Капитал рынокторунун эл аралык ассоциациясынын дал келүү принциптери (International Capital Markets Association’s Green Bond Principles) (https://www.icmagroup.org/sustainable-finance/the-principles-guidelines-and-handbooks/green-bond-principles-gbp/);

– Жашыл облигациялардын дал келүү принциптерине негизделген Кредиттик рыноктор ассоциациясынын жашыл кредиттик дал келүү принциптери (https://www.lsta.org/content/green-loan-principles/);

– Жашыл облигация демилгеси тарабынан иштелип чыккан Жашыл облигация таксономиясы (Climate Bond Taxonomy developed by Climate Bonds Initiative) (https://www.climatebonds.net/standard/taxonomy);

– Экономикалык кызматташтык жана өнүгүү уюмунун Эл аралык жардамдын климаттык маркерлери (OECD DAC Rio Markers for Climate) (https://www.oecd.org/dac/environment development/Revised%20climate%20marker%20handbook_FINAL.pdf);

– Эл аралык өнүктүрүү банктарынын тобу менен макулдашылган парник газдарынын эмиссиясын кыскартуу контекстинде каржылоону эсепке алуунун жалпы эрежелери (Multilateral Development Bank's Common Principles for Climate Mitigation Finance Tracking);

– Европа Бирлигинин туруктуу иш боюнча таксономиясы (https://ec.europa.eu/sustainable-finance-taxonomy/taxonomy-compass).

10. Шайкештиктин критерийлерин иштеп чыгууда эл аралык техникалык ченемдик укуктук база, анын ичинде Кыргыз Республикасына товарларды жеткирүү чынжырчасына колдонулушу мүмкүн болгон эл аралык стандарттар эске алынды.

11. Маалымат үчүн Европа Бирлигинин Стандарттык номенклатурасынын ТЭИ ТН аналогдору (CN EU) жана (NACE 2.1.) берилген.

1-таблица. Таксономиянын негизги категорияларынын башка эл аралык таксономияларга жана ТӨМ менен шайкештиги.

№	Категория	Технология	GBP	CBI	MDB	EU	ТӨМ
1	Кайра жаралуучу энергетика	Күн энергиясын электр энергиясына айлантуу	✓	✓	✓	✓	3, 7, 9, 13
		Күн энергиясын жылуулукка айлантуу	✓	✓	✓	✓	3, 7, 9, 13
		Шамалдын кинетикалык энергиясын электр энергиясына айлантуу	✓	✓	✓	✓	3, 7, 9, 13
		Суунун механикалык энергиясын электр энергиясына айлантуу	✓	✓	✓	✓	3, 7, 9, 13
		Жылуулук энергиясын бир чөйрөдөн башка чөйрөгө которуу	✓	✓	✓	✓	3, 7, 9, 13

2	Электр энергиясын берүү		✓	✓	✓	✓	7
3	Электр энергиясын сактоо	Энергияны сактоо максатында электр энергиясын механикалык кинетикалык энергияга жана тескерисинче айлантуу	✓	✓	✓	✓	3, 7, 9, 13
		Электр энергиясын сактоо	✓	✓	✓	✓	3, 7, 9, 13
		Электр энергиясын механикалык кинетикалык энергияга айлантуу жана тескерисинче	✓	✓	✓	✓	3, 7, 9, 13
4	Электр энергиясын суутекке айлантуу		✓	✓	✓	✓	9
5	Жеке транспорт	Жөө жүргүнчүлөр инфраструктурасы	✓	✓	✓	✓	3, 5, 9, 10, 11, 13
		Моторсуз транспорт жана микроэлектр транспорту үчүн инфраструктура	✓	✓	✓	✓	3, 5, 9, 10, 11, 13
		Моторсуз транспорт	✓	✓	✓	✓	3, 5, 9, 10, 11, 13
		Микроэлектр транспорту, электр мопеддер жана электр мотоциклдери	✓	✓	✓	✓	5, 9, 10, 11, 13
		Электромобилдер	✓	✓	✓	✓	9, 13
		Электр транспортунун кубаттоочу инфраструктурасы	✓	✓	✓	✓	9, 13
6	Коммерциялык транспорт	Электромобилдер	✓	✓	✓	✓	9, 13
7	Коомдук транспорт	Коомдук транспорттун инфраструктурасы	✓	✓	✓	✓	5, 9, 10, 11, 13

		Коомдук транспорттун кызмат көрсөтүүлөрү	✓	✓	✓	✓	5, 9, 10, 11, 13
		Темир жол транспорту	✓	✓	✓	✓	5, 9, 10, 11, 13
8	Кыймылсыз мүлк объектилеринин энергия натыйжалуулугу	Сертификацияланган жашыл имараттар	✓	✓	✓	✓	7, 8, 9, 10, 11, 13
		Учурдагы имараттардын, батирлердин жана конструкциялардын энергия керектөөлөрүн кыскартуу	✓	✓	✓	✓	7, 8, 9, 10, 11, 13
		Жылуулук өткөргүчү төмөн курулуш материалдары	✓	✓	✓	✓	9
		Энергияны үнөмдөөчү чечимдер	✓	✓	✓	✓	9, 12, 13
		Энергиясы натыйжалуу тиричилик техникасы	✓	✓	✓	✓	9, 12, 13
9	Өнөр жайында жана айыл чарбасында энергиянын натыйжалуулугу	Өндүрүш процесстерин оптималдаштыруу			✓	✓	9
		Өндүрүш базасын жакшыртуу		✓	✓	✓	9, 12, 13
		Жылуулукту кайрадан пайдалануу		✓	✓	✓	12, 13
10	КТК башкаруу	Тиричилик калдыктарын өзүнчө жыйноо	✓	✓	✓	✓	11, 12
		Тиричилик калдыктарын утилдештирүү	✓	✓	✓	✓	11, 12
11	Курулуш калдыктары	Курулуш калдыктарын утилдештирүү	✓	✓	✓	✓	12
12	Өнөр жай жана коммерциялык калдыктар	Металлдарды кайра иштетүү	✓	✓	✓	✓	12
13	Айыл чарба калдыктары	Биоотунду өндүрүү	✓	✓	✓	✓	12, 13
14	Ичүүчү сууну казып чыгаруу,		✓	✓	✓	✓	3, 6, 11

	даярдоо жана жеткирүү						
15	Сугаруу үчүн сууну жеткирүү		✓	✓	✓	✓	2, 15
16	Сугаруу үчүн жаандын суусун топтоо жана сактоо		✓	✓	✓	✓	2, 15
17	Агынды сууларды тазалоо		✓	✓	✓	✓	6, 11, 14
18	Туруктуу айыл чарбасы	Жерди айдабай себүү	✓	✓	✓		2, 13
		Деградацияланган жерлерди калыбына келтирүү	✓	✓	✓		1, 15
		Күнөскана чарбасы	✓	✓	✓		1, 2, 5
		Аквапоника системасы	✓	✓	✓		1, 2, 5
		Агровольтаика	✓	✓	✓		2, 7, 11, 13
		Пахтаны туруктуу өстүрүү жана кайра иштетүү	✓	✓	✓		1, 5, 13
		Асылдандыруу иштери	✓	✓	✓		2, 13, 15
		Энергетикалык биомассаны өстүрүү	✓	✓	✓		1, 7, 15
		Кампа	✓	✓	✓		2, 5
		Электрлештирилген бакча инструменти	✓	✓	✓		9, 12, 13

Кыргыз Республикасынын Евразия экономикалык бирлигинин бирдиктүү бажы мейкиндигинде тургандыгын көңүлгө алып, Таксономияда төмөнкүдөй эл аралык классификаторлор колдонулат:

– Евразия экономикалык бирлигинин тышкы экономикалык ишинин бирдиктүү товардык номенклатурасына ылайык товарлардын классификациясы (https://eec.eaeunion.org/comission/department/dep_tamoj_zak/klassifikatsiya-tovarov-v-sootvetstvii-s-tn-ved-eaes/);

– Евразия экономикалык бирлигинин тышкы экономикалык ишинин бирдиктүү товардык номенклатурасына ылайык товарлардын классификатору (мындан ары – ТЭИ ТН) (https://eec.eaeunion.org/comission/department/catr/ett/).

4-глава. Колдонуучулар

12. Физикалык жактар (резиденттер жана резидент эместер) Кыргыз Республикасындагы жашоонун сапатын жакшыртууда өзүнүн инвестициялар тууралуу чечимдерин кабыл алуу үчүн, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Салык кодекси менен регламенттелүүчү фискалдык жеңилдиктерди алууга өзүнүн укуктарын ишке ашыруу үчүн Таксономиянын маалымдама таблицаларын жетекчиликке ала алышат (10-глава).

13. Юридикалык жактар (резиденттер жана резидент эместер) Кыргыз Республикасынын стратегиялык максаттарына шайкеш келген иштин түрлөрүн тандоодо жана өзүнүн инвестициялары жөнүндө чечимдерди кабыл алуу үчүн, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Салык кодекси менен регламенттелүүчү/аныкталуучу фискалдык жеңилдиктерди алууга өзүнүн укуктарын ишке ашыруу үчүн Таксономиянын маалымдама таблицаларын жетекчиликке ала алышат (10-глава).

14. Банктар, банктык эмес жана адистештирилген финансылык-кредиттик уюмдар жашыл каржылоонун продукттарын иштеп чыгууда жана ишке ашырууда Таксономиянын маалымдама таблицаларын жетекчиликке ала алышат (10-глава). Таксономиянын критерийлерин колдонуу жашыл каржылоонун продукттарын киргизүүдө шайкештикке идентификациялоо процесстерин жөнөкөйлөтүүнүн эсебинен операциялык чыгымдарды кыскартууга мүмкүндүк берет.

15. Кыргыз Республикасынын мамлекеттик башкаруу органдары Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарынын талаптарын ишке ашыруу үчүн Таксономиянын маалымдама таблицаларын жетекчиликке алуусу керек (10-глава).

16. Кыргыз Республикасынын жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары Кыргыз Республикасынын стратегиялык артыкчылыктары менен өзүнүн ишин макулдашуу үчүн Таксономиянын маалымдама таблицаларын жетекчиликке алууга тийиш (10-глава).

5-глава. Таксономиянын башка өлкөлөрдүн жана уюмдардын таксономиялары менен колдонулуу принциптери

17. Кыргыз Республикасынын аймагында экономикалык ишти жүргүзгөн уюмдар жана инвесторлор өзүнүн башкы уюму катталган юридикалык орду боюнча колдонулуп жаткан таксономия боюнча отчет берүүсү зарыл, башкы уюмдун отчеттуулук таксономиясы

менен Таксономиянын колдонулушун камсыз кылуу үчүн төмөнкү эрежелерди колдонуу керек[1]:

1) Таксономияда көрсөтүлгөн талаптардан айырмаланган кандай болбосун иштин түрлөрү жана продукциялар, критерийлер үчүн Кыргыз Республикасынын аймагында иштин контекстинде “жашыл”, “климаттык” жана “төмөн көмүртектүү” деген терминдерди колдонууга тыюу салынат. Талап Таксономиянын талаптары күчүнө киргенден кийин демилгеленген ишке жайылтылат жана Таксономияда көрсөтүлгөн товарлардын жана экономикалык иштин ошол категориясына гана жайылтылат. “Жашыл” терминин колдонууга тыюу салуу дени сак адамдын түшүнүгүндө иш жүзүндө түсү жашыл түскө тоналдык жакын товарларга карата жайылтылбайт;

2) ички отчеттуулук жана/же кредитордун (инвестордун) талабы боюнча банктар жана банктык эмес жана адистештирилген финансы-кредиттик уюмдар өзүнүн таксономиясын же башка өлкөлөрдүн же уюмдардын таксономиясын колдоно алат, Таксономияда жок категориялар, зарыл болгон категориялары бар болгон башка таксономияларды пайдалануу менен колдонулушу мүмкүн. Мында Кыргыз Республикасынын аймагында түзүлгөн “жашыл”, “климаттык” жана “төмөн көмүртектүү” портфель тууралуу маалыматтарды басып чыгарууга жана жайылтууга тыюу салынат, эгерде портфель колдонуудагы Таксономиянын талаптарына жана критерийлерине шайкеш келбесе;

3) эгерде продукция Таксономиянын технологиясына же функционалдык тобуна таандык болсо жана башка таксономиядан окшоштук тапса жана ошону менен бирге башка таксономияда шайкештиктин кыйла катаал критерийлери колдонулса, башка таксономиядагы шайкештиктин кыйла катаал критерийлерин колдонуу зарыл;

4) Таксономияда жок категориялар, зарыл болгон категориялары бар болгон башка таксономияларды колдонуу менен колдонулушу мүмкүн. Мында аларды бүтүн колдонуу үчүн жалпы талаптар жок болсо, ар кандай таксономиялардын ылайыктуу категорияларын тандоого тыюу салынат;

5) эгерде технология же функционалдык топ Таксономиянын колдонуудагы категорияларында жок болсо, башка таксономиялардын окшош категориясынын технологияларын же функционалдык тобун колдонууга тыюу салынат.

18. Таксономиянын пилоттук режими колдонулган мезгилде “Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик өнүктүрүү банкы” ААК аркылуу (анын ичинде финансы-кредиттик уюмдар аркылуу)

[1] Мисалы, башкы компания Нидерланд Королдугунда катталган жана Европа Бирлигинин таксономиясына ылайык отчет бериши керек.

каржылоо үчүн “жашыл”, “климаттык” жана “төмөн көмүртектүү” терминдерин жайылтуу, эгерде каржылоо “Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик өнүктүрүү банкы” ААКтын ички таксономиясына ылайык келсе, бирок Таксономияга түздөн-түз карама-каршы келбеген учурларда гана колдонулушу мүмкүн. Карама-каршылыктар келип чыккан учурда Кыргыз Республикасынын жашыл экономика чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органы “жашыл”, “климаттык” жана “төмөн көмүртектүү” терминдерине шайкештиги жөнүндө акыркы чечимди кабыл алууга укуктуу.

19. Көз карандысыз баалоочунун пикирин түзүүдө баалоочулар жогоруда саналган талаптарды эске алуусу керек.

6-глава. Таксономиянын түзүмү

20. Категориялардын, технологиялардын, функционалдык топтордун жана компоненттердин аталыштары. Таксономияда категорияларды аныктоого илимий жана юридикалык мамиле колдонулат, ошондуктан колдонуучу жазуу формасын эске албай кабыл алуунун ордуна аныктоонун маңызын түшүнүшү керек[2]. Төмөнкүдөй мисалды карайлы: Таксономиянын таблицаларында “Фото сезгич жарым өткөргүчтөрдүн негизинде күн энергиясын электр энергиясына айландыруу” аныктамасы колдонулат, бул “Энергиянын кайра жаралуучу булактары жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамында колдонулган “күн орнотмосу” аныктамасынан мааниси бирдей жүктү көтөрөт жана эл аралык практикада колдонулган “күн генерациясы” же “photovoltaic solar” терминдери бирдей мааниге ээ. Таксономиянын колдонуучулары Таксономиядагы категориялардын, технологиялардын жана функционалдык топтордун жана компоненттердин аныктамаларынын маанисин эске алышы керек. Шайкештикке же эквиваленттүүлүккө аныктоо катары жазуу формаларына өзгөчө байланыштыруудан алыс болуу керек. Тараптардын ортосунда карама-каршылыктар болгон учурда Таксономияга шайкештиги жөнүндө акыркы чечимди экономикалык саясатты иштеп чыгууга жана жашыл экономиканы өнүктүрүүгө жооптуу ыйгарым укуктуу орган чыгарат.

21. ЭИМК жана NACE 2.1 коддору. Бул коддор колдонуучуларга Таксономиянын критерийлеринин экономикалык иштин түрлөрүнө же шайкештик принциби боюнча, же эгерде код иштин түрлөрүнүн кеңири спектрине жайылтылса кошумча талаптарды канааттандыргандан кийин шайкештигин аныктоого

[2] Бажылык классификациялардын аныктоо контексинде маанилүү (https://eec.eaeunion.org/comission/department/dep_tamoj_zak/klassifikatsiya-tovarov-v-sootvetstvii-s-tn-ved-eaes/) жана экономикалык иштин коддоруна шайкештигин аныктоо (https://cbd.minjust.gov.kg/94011/edition/1253103/ru?anchor=pr)

мүмкүндүк берет. Таксономиянын талаптарына шайкеш келген экономикалык ишти гана камтыган коддор кара шрифт менен белгиленет.

22. ПМСК 3 (CPA 2.1) жана ПМСК 4 (CPA 2.2) коддору. Бул коддор шайкештикти кыйла так аныктоо үчүн ЭИМК жана NACE боюнча экономикалык иштин коддолушун деталдаштырат. ПМСК 4 коддору – бул CPA 2.2 негизинде маалымдаманын жаңы редакциясын түзүү үчүн сунуштамалар, анда тийиштүү Таксономиянын иши үчүн гана уникалдуу коддор болот. Таксономиянын талаптарына шайкеш келген гана экономикалык ишти камтыган коддор кара шрифт менен белгиленет.

23. ТЭИ ТН жана CN EU коддору. Бул коддор колдонуучуларга товарлардын жана жабдуулардын Таксономиянын критерийлерине же шайкештик принциби боюнча, же эгерде код товарлардын (жабдуулардын) кеңири спектрине жайылтылса, кошумча талаптар канааттандырылгандан кийин шайкештигин аныктоого мүмкүндүк берет. Таксономияга шайкеш келген товарларга гана жайылтылган коддор кара шрифт менен белгиленет.

24. Критерийлер жана тактоолор шайкештик параметрлерине көңүл бурууга мүмкүндүк берет. Таксономиянын талаптарын канааттандыруу үчүн иш/технологиялар же товарлар/жабдуулар көрсөтүлгөн ченемдерге так шайкеш келиш керек.

7-глава. Экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди башкаруу

25. Таксономиянын талаптарына жооп берген долбоорлор жана экономикалык иш экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоого тийиш. Тобокелдиктер биринчи кезекте долбоордун иштеп чыгуучулары же акыркы бенефициарлары тарабынан контролдонот жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан жөнгө салынган банктарды жана банктык эмес финансылык уюмдарды кошпогондо, бул долбоорго каржылоону берүүчү уюмдар тарабынан шайкештиги текшерилет. Экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоо минимум катары Таксономияга ылайык бүтүндөй иш үчүн экология, жаратылыш ресурстарын коргоо, өнөр жай коопсуздугу жана эмгек мамилелери жаатында Кыргыз Республикасынын бардык колдонуудагы ченемдик укуктук актыларына шайкештигин билдирет. Бул талап “зыяндын алдын алуу” принцибин канааттандыруу үчүн зарыл болуп саналат. Буга кошумча, бардык ири долбоорлор жөнгө салуучу органдын талаптарына ылайык экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдошу керек (болгон учурда), ал эми жок болгон учурда эл аралык стандарттарды жетекчиликке алат. Ири долбоорлордун

түшүнүгү 10-главанын “долбоордун параметри” колонкасында деталдаштырылат.

Банктар, банктык эмес жана адистештирилген финансы-кредиттик уюмдар жашыл ишти жүргүзүүдө Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди башкаруу боюнча талаптарын жана сунуштамаларын жетекчиликке алуусу керек.

8-глава. Шайкештикти баалоо

26. Таксономияга шайкеш келүү үчүн иш/технологиялар же жабдуулар/товарлар логикалык жактан учурдагы категорияга, технологияга, функционалдык топко жана компонентке туура келиши керек жана долбоордун критерийлеринде, тактоолорунда жана параметрлеринде көрсөтүлгөн талаптарды канааттандырышы керек.

27. ЭИМК, ПМСК, же ТЭИ ТН кодун ыйгаруу критерийлерине жана долбоордун критерийлеринде, тактоолорунда жана параметрлеринде көрсөтүлгөн талаптарга шайкеш келүү Таксономияга шайкеш келүү үчүн жетиштүү.

28. Жашыл каржылоонун максаттарына шайкеш келүү үчүн учурдагы категорияга, технологияга, функционалдык топко жана компонентке туура келүү жана долбоордун критерийлеринде, тактоолорунда жана параметрлеринде көрсөтүлгөн талаптарды канааттандыруу жетиштүү. ЭИМК, ПМСК, ТЭИ ТН коддору шайкештик процессин автоматташтырууга көмөктөшөт.

29. Баалоочуларга жана шайкештик документтерине талаптар бекитилгенге чейин баалоо колдонуучулар тарабынан колдонуучунун белгиленген ички жол-жоболоруна ылайык өз алдынча жүргүзүлөт, ал эми шайкештик документи ушул главанын жогоруда белгиленген эрежелеринин негизинде жүргүзүлөт.

9-глава. Фискалдык өбөлгөлөр

30. Кыргыз Республикасынын Салык кодексинин 38-главасы КНСтин нөлдүк ставкасы менен берилиши мүмкүн болгон товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн тизмегин аныктайт. Кыргыз Республикасынын Салык кодексинин 284-беренеси жана 297-беренесинин 22-пункту Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын контекстинде энергия жана ресурстук натыйжалуулук талаптарына жооп берүүчү технологиялардын, жабдуулардын жана анын комплекттөөчүлөрдүн тизмегин аныктоону талап кылат. Таксономия Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине көрсөтүлгөн талаптарды аткарууга мүмкүндүк берет.

31. Таксономия менен жогоруда аталган талаптарды ишке ашыруунун төмөнкүдөй механизмдери каралган:

1) чет элдик товарды Кыргыз Республикасынын бажы чек арасынан өтүүдө КНС төлөмдөрүнөн бошотуу (КНСти кайтаруу механизмин колдонбостон). Ушул механизм ТЭИ ТН эксклюзивдүү коду менен сыпатталган жабдууларга/товарларга жайылтылат. Таксономиянын талаптарын канааттандырган, бирок товарлардын бир кыйла кеңири спектрин камтыган жана фискалдык преференцияларды караган кодго кирген товарлар/жабдуулар Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине караштуу Мамлекеттик бажы кызматы жетекчиликке ала турган зарыл маалымдамалар жана нускамалар белгиленген тартипте бекитилгенден кийин бошотууну талап кыла алат;

2) Таксономияга шайкеш келүү жана фискалдык преференцияларды караган категориянын негизинде Кыргыз Республикасынын бажы аймагында турган технологияны (кызмат көрсөтүүнү) же жабдууну (товарды) жеткирүүнү КНС төлөөдөн бошотуу. Иши ЭИМК коду жана ПМСК коду менен эксклюзивдүү жабылган жана фискалдык преференциялар каралган ишкердик субъекттери Таксономия белгиленген тартипте бекитилгенден кийин КНС төлөөдөн бошотууну талап кыла алат;

3) эгерде тийиштүү ЭИМК коду жана ПМСК коду жашыл иш камтылган иштердин кеңири спектрин жаба алса, ишкердик субъекттери фискалдык преференцияларды Таксономиянын талаптарын аткарууну камсыз кылуу максатында ПМСК (товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн) жеткире иштелип чыккандан кийин жана Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине караштуу Мамлекеттик салык кызматы үчүн зарыл нускамалар бекитилгенден кийин гана талап кыла алат;

4) иштин бир нече түрү менен алектенген уюмдар, мунун бир бөлүгү Таксономияга шайкеш келсе, преференцияларды алууну талап кыла алат, эгерде мындайлар Таксономияга шайкеш келген иш үчүн гана каралса.

32. Таксономияны колдонуу менен фискалдык жөнгө салуунун негизги максаты акыркы керектөөчүлөр үчүн товарлар жана кызмат көрсөтүүлөрдүн бааларын КНСтен (12 %) бошотуу суммасына төмөндөтүү болуп саналат. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети акыркы керектөөчүгө чейин жеткирүүлөрдүн чынжырчасында КНСтин суммасын ашыкча пайда түрүндө ишкердик субъекттеринин менчиктеп алуу фактыларын аныктоо үчүн рынокко финансылык мониторинг жүргүзүү жол-жобосун түзүү зарылдыгын белгилейт. Мындай фактылар аныкталган учурда, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигине караштуу Мамлекеттик салык кызматы текшерүүлөрдү жүргүзүүсү зарыл жана мындай

фактылар тастыкталса, ишкердик субъектинен (субъекттеринен) КНСке барабар сумманы, ошондой эле Кыргыз Республикасынын колдонуудагы ченемдик укуктук актыларына ылайык туумдарды өндүрүүсү зарыл.

33. Кыргыз Республикасынын Салык кодексинин 191-беренесинин 7.2-пунктуна ылайык КНСтен бошотуудан тышкары, баалуу кагаздар боюнча, анын ичинде Кыргыз фондулук биржасынын листингинде турган жашыл облигациялар боюнча инвесторлорду киреше салыгынан бошотуу каралган.

10-глава. Шайкештик критерийлер – Тармактар боюнча аныктамалык таблицалар

№	Катего-рия	Техно-логия	Функция-лык топ	Компонент	ЭИМК	NACE 2.1	ПМСК 3	ПМСК 4 (CPA 2.2.)	ТЭИ ТН	EU CN Code	Критерий	Тактоо-лор	Дол-боор-дун пара-метр-лери
						Энергетика							
1	Кайра жара-луучу энерге-тика	Күн энергия-сын электр энергия-сына айлан-дыруу	Изилдөө/ долбоор-лоо/ долбоор-лорду башкаруу/ сыноолор	Күн электр станцияларын (КЭС) куруу жана эксплуатация-лоого киргизүү үчүн курулуштук, конструктор-дук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатация-лоого киргизүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр	MA71.12	N71.12	MA71.12.13	**N71.12.13.100**			КЭСке гана тиешелүү иш		
		Күн энергия-сын электр	Курулуш	КЭСти куруу үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	F42.22	F42.22	F42.22.13; F42.22.12; F42.22.22; F42.22.23	**F42.22.12.100; F42.22.13.100; F42.22.22.100; F42.22.23.100**			КЭСке гана тиешелүү иш	КЭСти куруу долбоору-нун	Белги-ленген кубат-туулугу

		энергия-сына айлан-дыруу											алкагында төмөндө көрсөтүл-гөн товардык топторго кирбеген товарлар-ды сатып алууда КНС төлөө, бул товарлар уруксат берүүчү документ-терди алууда долбоор-дун сметалык наркына киргизил-ген учурда башка салыктар-ды төлөөдө өз ара чегерүү методу менен кайтарып берилиши мүмкүн	1 МВт ашпаган долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык тобокел-диктер-ди контрол-доо
		Күн энергия-сын электр энергия-сына	Эксплуа-тациялоо	КЭСти эксплуатация-лоо	D35.11.9	D35.12	D35.11.10.600	**D35.12.00.100**				КЭСке гана тиешелүү иш		Белги-ленген кубат-туулугу 1 МВт ашпаган

		айлан-дыруу											долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык тобокел-диктер-ди контрол-доо
		Фото сезгич жарым өткөр-гүчтөр-дүн негизин-де күн энергия-сын электр энергия-сына айлан-дыруу	Өндүрүш/ импорт	Фотоэлектрдик панелдер	С26.11	С26.11	С26.11.22.400	**С26.11.22.420**	8541430000	85 41 43	СЕ менен маркиров-калоого мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарт-тарга шайкештик же модулдар-дын операция-лык стандарт-тарын жапкан EN, UL, CSA, BSI, EAC, IEC стандарт-тарынын кайсы бири боюнча сертифи-каттоо. 2011/65/EU Директива-сына	Панелдер-ди өндүрүү-чүлөр эмгекке мажбур-лоого байла-ныштуу чектөө-лөргө дуушар болгон фирмалар-дын тизмесин-де болбошу керек	

											ылайык RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болушу		
		Фото сезгич жарым өткөргүчтөрдүн негизинде күн энергиясын электр энергиясына айландыруу	Өндүрүш/импорт	Фото электр элементтери	C26.11	C26.11	C26.11.22.400	**C26.11.22.410**	8541420000	85 41 42	КЭР модулдарын сорттоонун жалпы эрежелерине ылайык EN 50461 же эквиваленттүү стандартка же А жана Б сапат категорияларына ылайык маркалоо	Элементтерди өндүрүүчүлөр эмгекке мажбурлоого байланыштуу чектөөлөргө дуушар болгон фирмалардын тизмесинде болбошу керек	
		Күн энергиясын электр энергиясына айландыруу	Өндүрүш/импорт	Инверторлор	C27.11	C27.11.50.500	C27.11.50.500	**8504408500; 8504408700; 8504405500**	85 04 40 85 90;5 04 40 86 90;85 04 40 60		CE менен маркировкалоого мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарттарга шайкештик же модулдардын операциялык	КЭС үчүн инвертор катары максаттуу багытынын шайкештигинин тийиштүү маркалоосу түздөн-түз буюмга, анын	

											стандарттарын жапкан EN, UL, CSA, BSI, EAC, IEC стандарттарынын кайсы бири боюнча сертификаттоо. 2011/65/EU Директивасына ылайык RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болушу	техникалык паспортуна же буюмду же болбосо буюмдун партиясын коштогон башка документтере түшүрүлгөн маркалоонун негизинде ырасталат. Кыргыз Республикасынын аймагында өндүрүүдө – сериялык өндүрүштү камсыз кылуу үчүн зарыл болгон ченемдик-техникалык документтер менен ырасталат	

		Фото сезгич жарым өткөр-гүчтөр-дүн негизин-де күн энергия-сын электр энергия-сына айлан-дыруу	Өндүрүш/ импорт	Кабельдик-өткөргүч продукция	C27.32	C27.32	C27.32.14	**C27.32.14.100**	8544601000; 8544499108	85 44 60 10 10; 85 44 60 10; 85 44 49 91	Озонго жана ультракө-гүш нурланууга изоляция-нын туруктуу-лугун тастыктаган кабельдик-өткөргүч продукция-нын эквивалент-түү стандартта-ры жана EN (EN 50618), UL (UL 4703), IEC стандартта-рынын кайсы бири боюнча сертификат-тоо же CE маркалоо-сун түшүрүүгө мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарт-тарга шайкешти-ги. 2011/65/EU Директива-сына ылайык		

											RoHS сертификатынын милдеттүү болушу		
		Күн энергиясын электр энергиясына айландыруу	Өндүрүш/импорт	Электр энергиясынын эки багыттагы эсептегичтер	С26.51	С26.51	С26.51.63.700	**С26.51.63.710**		90 28 30 11; 90 28 30 19	Эсептегичтин коопсуздугун, функционалын жана тактыгын камтыган EN, UL, CSA, BSI, МАМСТ, EAC, IEC стандарттарынын кайсы бири боюнча сертификаттоо же CE маркалоосун түшүрүүгө мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарттарга шайкештиги. 2011/65/EU Директивасына ылайык RoHS талаптарын канааттандырган	Эсептегичтин максаттуу багытынын шайкештигинин тийиштүү маркалоосу түздөн-түз буюмга, анын техникалык паспортуна же буюмду же болбосо буюмдун партиясын коштогон башка документтере түшүрүлгөн маркалоонун негизинде ырасталат. Кыргыз Республикасынын аймагын-	

											документ-тердин болушу	да өндүрүүдө – сериялык өндүрүш-тү камсыз кылуу үчүн зарыл болгон ченемдик-техника-лык документ-тер менен ырасталат	
		Күн энергия-сын электр энергия-сына айлан-дыруу	Электр монтаж-доо кызматта-ры	КЭСти имараттарга монтаждоо	F43.21	F43.21	F43.21.10.900	**F43.21.10.910**					
		Күн энергия-сын күзгү концен-тратор-лорунун негизин-де электр энергия-сына айлан-дыруу	Өндүрүш/ импорт	Күн концентратор-лору	C26.70	C26.70	C26.70.21.500; C26.70.21.530; C26.70.21.550;	**C26.70.21.510**	7009920000	70 09 92	Визуалдык баалоо методунун критерийи-не шайкештик же коштомо техникалык же товардык документ-тердин негизинде. Буюмдун конструк-циясында оор		

											металлдардын жана туруктуу органикалык булгагычтардын жоктугу тууралуу тастыктоочу документтердин болушу. Конструкцияда электр жабдуулары болгон учурда 2011/65/EU Директивасына ылайык RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болушу		
		Күн энергиясын электр энергиясына айландыруу	Дүң соода	КЭС үчүн товардык номенклатура	G46.69	G46.64	G46.69.15	**G46.64.08.100**			Товардык номенклатура технология боюнча жогоруда көрсөтүлгөн позицияларга шайкеш		

										келиши керек		
		Күн энергия-сын электр энергия-сына айлан-дыруу	Чекене соода	КЭС үчүн товардык номенклатура	G47.54	G47.54	G47.54.10	**G47.54.00.100**			Товардык номенкла-тура технология боюнча жогоруда көрсөтүл-гөн позицияляр-га шайкеш келиши керек		
		Күн энергия-сын электр энергия-сына же жылуу-лукка айлан-дыруу	Лизинг	КЭС же күн жылуулук системаларын, ошондой эле КЭСтин өзүн, күн жылуулук системаларын же алардын бөлүктөрүн долбоорлоо, эксплуатация-лоо же тейлөө үчүн лизинг жабдуулары	N77.22; N77.39	O77.22; O77.39	N77.29.19; N77.39.19	**O77.39.09.100**			КЭСке же күн жылуулук системала-рына гана тийиштүү иш		
		Күн энергия-сын жылуу-лукка айлан-дыруу	Өндүрүш/ импорт	Күн коллекторлору	C28.21	C28.21		**28.21.17.100**	8419120000	84 19 12	Визуалдык баалоо методунун критерийи-не шайкештик же коштомо техникалык же товардык документ-тердин негизинде.		

											Буюмдун конструкциясында оор металлдардын жана туруктуу органикалык булгагычтардын жоктугу тууралуу тастыктоочу документтердин болушу. Конструкцияда электр жабдуулары болгон учурда 2011/65/EU Директивасына ылайык RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болушу		
		Күн энергиясын жылуулукка	Өндүрүш/ импорт	Кыйыр жылытылуучу бойлерлер (жылуулук аккумуляторлору)	C25.21; C25.22	C25.21; C25.22		**25.22.10**	7310100000; 7310299000; 8516108000	73 10 10 00 10; 73 10 29 90 10; 85 16 10 80	Визуалдык баалоо методунун критерийине шайкештик	Бойлердин максаттуу багытынын шайкеш-	

		айлан-дыруу									же коштомо техникалык же товардык документ-тердин негизинде. Буюмдун конструк-циясында оор металлдар-дын жана туруктуу органика-лык булгагыч-тардын жоктугу тууралуу тастыктоо-чу документ-тердин болушу. Конструк-цияда электр жабдуулары болгон учурда 2011/65/EU Директива-сына ылайык RoHS талаптарын канааттан-дырган документ-	тигинин тийиштүү маркалоо-су түздөн-түз буюмга, анын техника-лык паспорту-на же буюмду же болбосо буюмдун партиясын коштогон башка документ-терге түшүрүл-гөн маркалоо-нун негизинде ырасталат. Кыргыз Республи-касынын аймагын-да өндүрүүдө – сериялык өндүрүш-тү камсыз кылуу үчүн зарыл болгон ченемдик-	

											тердин болушу. Энергия натыйжалуулугу боюнча № 814/2013 (ЕС) Регуляциянын талаптарынын негизинде “А” классына шайкештик же башка эквиваленттүү эл аралык стандарт менен тастыкталган ушундай мүнөздөмөлөрү бар	техникалык документтер менен ырасталат	
		Күн энергиясын жылуулукка айландыруу	Өндүрүш/ импорт	Күн жылуулук түзүлүштөрүн башкаруунун электрондук блоктору	C26.51	C26.20; C27.90	C26.51.52.300; C26.51.70.900	**C27.90.11.100**	9032102000; 9032890000	90 32 10 20 90; 90 32 89 00 40	Контроллердин коопсуздугун жана функционалын камтыган EN, UL, CSA, BSI, МАМСТ, ЕАС, IEC стандарттарынын кайсы бири	Контроллердин максаттуу багытынын шайкештигинин тийиштүү маркалоосу түздөн-түз буюмга, анын техника-	

											боюнча сертификат-too же CE маркалоо-сун түшүрүүгө мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарт-тарга шайкешти-ги. 2011/65/EU Директива-сына ылайык RoHS талаптарын канааттан-дырган документ-тердин болушу	лык паспортуна же буюмду же болбосо буюмдун партиясын коштогон башка документ-терге түшүрүл-гөн маркалоо-нун негизинде ырасталат. Кыргыз Республи-касынын аймагын-да өндүрүүдө – сериялык өндүрүш-тү камсыз кылуу үчүн зарыл болгон ченемдик-техника-лык документ-тер менен ырасталат	
		Күн энергия-сын	Монтаж-доо кызмат	Күн жылуулугун камсыздоо	C43.22	C43.22	F43.22.11	**F43.22.11.100**			Күн жылуулук системала-		

		жылуулукка айландыруу	көрсөтүүлөрү	системаларын орнотуу жана монтаждоо							рына гана тийиштүү иш		
		Күн энергиясын жылуулукка айландыруу	Ижара кызмат көрсөтүүлөрү	Күн коллекторлорун жана күн жылуулугун камсыздоо системаларын үчүн башка жабдууларды орнотуу үчүн жерлерди ижарага берүү		M68.20		**M68.20.02.100**					
		Күн энергиясын жылуулукка айландыруу	Дүң соода	Күн жылуулугун камсыздоо системалары үчүн товардык номенклатура	G46.90	G46.84	G46.90.10.000	**G46.84.02.100**			Товардык номенклатура технология боюнча жогоруда көрсөтүлгөн позицияларга шайкеш келиши керек		
		Күн энергиясын жылуулукка айландыруу	Чекене соода	Күн жылуулугун камсыздоо системалары үчүн товардык номенклатура		G47.52		**G47.52.05.100**			Товардык номенклатура технология боюнча жогоруда көрсөтүлгөн позицияларга шайкеш келиши керек		

		Шамал-дын кинети-калык энергия-сын электр энергия-сына айлан-дыруу	Изилдөө-лөр/ долбоор-лоо/ долбоор-лорду башкаруу/ сыноолор	Шамал электр станцияларын (ШЭС) куруу жана эксплуатация-лоого киргизүү үчүн курулуштук, конструктор-дук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатация-лоого киргизүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр	MA71.12	N71.12	MA71.12.13	**N71.12.13.200**			ШЭСке гана тиешелүү иш		
		Шамал-дын кинети-калык энергия-сын электр энергия-сына айлан-дыруу	Курулуш	ШЭС куруу үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	F42.22	F42.22	F42.22.13; F42.22.12; F42.22.22; F42.22.23	**F42.22.12.200; F42.22.13.200; F42.22.22.200; F42.22.23.200**			ШЭСке гана тиешелүү иш	ШЭСти куруу долбоору-нун алкагында төмөндө көрсөтүл-гөн товардык топторго кирбеген товарлар-ды сатып алууда	Белги-ленген кубат-туулугу 30 кВт жогору болгон долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык

												КНС төлөө, эгерде бул товарлар уруксат берүүчү документ-терди алууда долбоор-дун сметалык наркына киргизил-ген учурда башка салыктар-ды төлөөдө өз ара чегерүү методу менен кайтарып берилиши мүмкүн	тобокел-диктер-ди контрол-доо
		Шамал-дын кинети-калык энергия-сын электр энергия-сына айлан-дыруу	Эксплуа-тациялоо	ШЭСти эксплуатация-лоо	D35.11.9	D35.12	D35.11.10.500	**D35.12.00.200**			ШЭСке гана тиешелүү иш		Белги-ленген кубат-туулугу 30 кВт жогору болгон долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык тобокел-

													диктер-ди контрол-доо
		Шамал-дын кинети-калык энергия-сын электр энергия-сына айлан-дыруу	Лизинг	ШЭСти эксплуатация-лоо жана же тейлөө үчүн жабдууларды, ошондой эле ШЭСтин өзүн жана анын компонентте-рин лизинге берүү	N77.29; N77.39	O77.22; O77.39	N77.29.19; N77.39.19	**O77.22.30**			ШЭСке гана тиешелүү иш		Белги-ленген кубат-туулугу 30 кВт жогору болгон долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык тобокел-диктер-ди контрол-доо
		Шамал-дын кинети-калык энергия-сын электр энергия-сына айлан-дыруу	Өндүрүш/импорт	Гондола жана/же шамал турбинасынын генератору	C28.11	C28.11	C28.11.24	**C28.11.24**	8502310000	85 02 31 00 85; 85 02 31 00 97	IEC61400-2 ылайык аз кубаттуу-луктар орнотулган учурда. CE маркалоо-сун түшүрүүгө мүмкүндүк берген техникалык стандарт-тарга шайкештик же буюмдун операция-лык		

											сапатын жана анын коопсуздугун камтыган IEC, Canadian Wind Turbine Codes and Standards, JSWTA, RenewableUK Small Wind Turbine Standard, AWEA Small Wind Turbine Performance and Safety Standard стандарттарынын кайсы бири боюнча сертификаттоо. Түндүк Американын жана Япониянын рыноктору үчүн башынан тартып сертификатталган продукция үчүн өзгөрүлмө		

											токтун жыштык стандарты-нын генератору-нун долбоордук көрсөткүч-төрү 50 Гц барабар болушу керек. 2011/65/EU Директива-сына ылайык RoHS талаптарын канааттан-дырган документ-тердин болушу. Чоң кубаттулук-тагы орнотмолор үчүн Кыргыз Республи-касынын өнөр жай орнотмо-лору үчүн колдонуу-дагы стандарт-тарга жана/же ЕБ же Бириккен		

										Королдук-тун секторал-дык стандарт-тарына чектөөлөр-сүз же АКШнын, Канаданын жана Япониянын секторал-дык стандарт-тарына шайкеш келиши, бирок 50 Гц барабар болгон өзгөрүлмө токтун жыштыгын берген генератор-лор үчүн гана		
		Шамал-дын кинети-калык энергия-сын электр энергия-сына айлан-дыруу	Өндүрүш/ импорт	Шамал турбинасынын мачтасы	C25.11	C25.11	C25.11.23.500	**C25.11.24**	7308200000	73 08 20 00 11; 73 08 20 00 90	Гондола жана жалпак кеңири учу менен биргеликте сертифика-циялоодон өткөн чакан кубаттуу-луктагы орнотмолор үчүн IEC		

											61400-ылайык, гондола сертифи-кацияланган стандарт-тарга шайкештик, өзүнчө ташып келинген-дер үчүн – Кыргыз Республика-сынын ченемдик талаптары-на шайкештик. Чоң кубаттуу-луктагы орнотмолор үчүн Кыргыз Республика-сынын ченемдик талаптары-на шайкештик		
		Шамал-дын кинети-калык энергия-сын электр энергия-сына	Өндүрүш/импорт	Ротор, ротордун капкагы, гондоланын тормоздук механизмдери жана башка запастык бөлүктөрү	C28.11	C28.11	C28.11.24	**C28.11.24**	8412908009	8412 90 2090	Турбина өндүрүүчү-нүн талаптары-на ылайык		

		айлан-дыруу		(эгерде гондоладан өзүнчө ташып келинсе) шамал турбинасынын жалпак кеңири башы									
		Шамал-дын кинети-калык энергия-сын электр энергия-сына айлан-дыруу	Дүң соода	ШЭС үчүн товардык номенклатура	G46.69	G46.64	G46.69.15	**G46.64.08.200**			Товардык номенкла-тура технология-лар боюнча жогоруда аталган позиция-ларга шайкеш келүүгө тийиш		
		Шамал-дын кинети-калык энергия-сын электр энергия-сына айлан-дыруу	Чекене соода	ШЭС үчүн товардык номенклатура	G47.54	G47.54	G47.54.10	**G47.54.00.200**			Товардык номенкла-тура технология-лар боюнча жогоруда аталган позициялар-га шайкеш келүүгө тийиш		
		Суунун механи-калык энергия-сын электр энергия-сына айлан-дыруу	Изилдөө/ долбоор-лоо/ долбоор-лорду башкаруу/ сыноолор	Гидроэлектр станцияларды (ГЭС) куруу жана эксплуатация-лоого киргизүү үчүн курулуштук, конструктор-дук жана долбоордук	МА71.12	N71.12	МА71.12.13	**N71.12.13.300**			ГЭС же ГАЭС гана тийиштүү иш. Долбоорлор жашоо цикли ичинде (40 жыл) СО2е/кВтс 50 граммдан		

				документтерди түзүү үчүн зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатация-лоого киргизүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр							аз парник газдарын суммардык бөлүп чыгаруу-ларды көрсөтүүгө тийиш. Суу сактагыч-тын ватерлиния-сынын төмөн жагына туш келген бардык токойлор жыгач иштетүү продукция-ларында колдонуу үчүн же биоотунга пеллетир-лөө үчүн кыйылууга тийиш, ошондой эле кыйылган токойдун учурдагы көмүртек камтылы-шына эквивалент-түү көлөмдө жаңы көчөттөрдү		

											отургузуу зарыл		
		Суунун механи-калык энергия-сын электр энергия-сына айлан-дыруу	Курулуш	ГЭСтерди куруу үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	F42.22	F42.22	F42.22.13; F42.22.12; F42.22.22; F42.22.23	**F42.22.12.300; F42.22.13.300; F42.22.22.300; F42.22.23.300**			ГЭСтерге гана тиешелүү иш	ГЭСтерди куруу долбоору-нун алкагында төмөндө көрсөтүл-гөн товардык топторго кирбеген товарлар-ды сатып алууда КНС төлөө эгерде бул товарлар уруксат берүүчү документ-терди алууда долбоор-дун сметалык наркына киргизил-се, башка салыктар-ды төлөөдө өз ара чегерүү методу аркылуу кайтарып берилиши мүмкүн	Белги-ленген кубат-туулугу 500 кВт тан жогору болгон долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык тобокел-диктер-ди контрол-доо

		Суунун механикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу	Эксплуатациялоо	ГЭСтерди эксплуатациялоо	D35.11.2	D35.12	D35.11.10.400	**D35.12.00.300**			ГЭСтерге гана тиешелүү иш		Белгиленген кубаттуулугу 500 кВт жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоо
		Суунун механикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу	Лизинг	ГЭСтерди эксплуатациялоо же тейлөө үчүн жабдууларды, ошондой эле ГЭСтердин өзүнүн же алардын компоненттеринин лизинги	N77.29; N77.39	O77.22; O77.39	N77.29.19; N77.39.19	**O77.39.40**			ГЭСтерге гана тиешелүү иш		
		Суунун механикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу	Өндүрүү/ импорт	Гидравликалык турбиналар жана алардын бөлүктөрү	C28.11	C28.11	C28.11.22	**C28.11.22**	8410	84 10			

		Суунун механикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу	Дүң соода	ГЭСтер үчүн товардык номенклатура	G46.69	G46.64	G46.69.19	**G46.64.08.300**			Товардык номенклатура технологиялар боюнча жогоруда аталган позицияларга шайкеш келүүгө тийиш		
		Суунун механикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу	Чекене соода	ГЭСтер үчүн товардык номенклатура	G47.54	G47.54	G47.54.10	**G47.54.00.300**			Товардык номенклатура технологиялар боюнча жогоруда аталган позицияларга шайкеш келүүгө тийиш		
		Жылуулук энергиясын бир чөйрөдөн экинчисине которуу	Изилдөө/ долбоорлоо/ долбоорлорду башкаруу/ сыноолор	Жылытуу насосторун колдонуу менен борборлоштурулган жылуулук жана муздатуу системаларын куруу жана эксплуатациялоого киргизүү үчүн курулуштук, конструктордук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн	MA71.12	N71.12	MA71.12.13	**N71.12.13.300**			Жылытуу насосторунун системасына негизделген борборлоштурулган жылуулук жана муздатуу системаларына гана тиешелүү иш. Долбоор бардык факторлорду эске алуу		

				зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик ииштеп чыгуулар, эксплуатация-лоого киргизүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр							менен парник газдарын бөлүп чыгарууда таза унөмдөөнү көрсөтүүгө тийиш		
		Жылуу-лук энергия-сын бир чөйрө-дөн экинчи-сине которуу	Курулуш	Жылытуу насосторун колдонуу менен борборлош-турулган жылуулук жана муздатуу системалары-нын курулмалары үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	F42.99	F42.99	F42.99.29	**F42.99.50**			Жылытуу насостору-нун системасы-на негизделген борборлош-турулган жылуулук жана муздатуу системала-рына гана тиешелүү иш		
		Жылуу-лук энергия-сын бир чөйрө-дөн экинчи-сине которуу	Эксплуата циялоо	Жылытуучу насосторду колдонуу менен борборлош-турулган жылуулук жана муздатуу системаларын эксплуатация-лоо	D35.30	D35.30	D35.30.11.800; D35.30.22.000	**D35.30.10; D35.30.12; D35.30.30; D35.30.32**			Жылытуу насостору-нун системасы-на негизделген борборлош-турулган жылуулук жана муздатуу системала-		

											рына гана тиешелүү иш		
		Жылуу-лук энергия-сын бир чөйрө-дөн экинчи-сине которуу	Өндүрүү/ импорт	Жылытуу насостору	C28.25	C28.25	C28.25.12.500; C28.25.13.800	**C28.25.12.500; C28.25.13.800**	84158100; 8418610011; 8418610019; 8418610099	84 15 81 00 91; 84 15 81 00 99; 84 18 61 00 91; 84 18 61 00 99	CE маркалоо-сун түшүрүүгө мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарт-тарга шайкештик же буюмдун коопсузду-гун жана операция-лык параметрле-рин жапкан EN, UL, CSA, BSI, EAC, IEC стандартта-рынын кайсы бири боюнча сертифика-циялоо. 2011/65/EU директива-сына ылайык RoHS талаптарын канааттан-дыруучу документ-тин болушу. Жумушчу тулку бой		

											төмөнкү коэффи-циенттеги парниги менен (800 кг/кг аз). Органика-лык же синтетика-лык газдардын базасында болушу керек. Жумушчу тулку бойдун газы Монреаль протоколу менен контрол-донгон газдардын тизмесинде болбошу керек		
		Жылуу-лук энергия-сын бир чөйрө-дөн экинчи-сине которуу	Өндүрүү/ импорт	Жылытуу насостору (запастык бөлүктөр)	C28.25	C28.25	C28.25.30.100; C28.25.30.500;	**C28.25.30.100; C28.25.30.500;**	8415900009; 841899100	84 15 90 00 65; 84 15 90 00 91; 84 15 90 00 99; 84 18 99 10 81; 84 18 99 10 87	Кыргыз Республи-касынын аймагында гана жылытуу насосторун өндүрүүчү-лөрдүн муктажды-гы үчүн гана		
		Жылуу-лук энергия-	Дүң соода	Жылытуу насостору	G46.69	G46.64	G46.69.19	**G46.64.06.100**			Товардык номенкла-тура		

		сын бир чөйрө-дөн экинчи-сине которуу		менен дүң соода							технология-лар боюнча жогоруда аталган позициялар-га шайкеш келүүгө тийиш		
		Жылуу-лук энергия-сын бир чөйрө-дөн экинчи-сине которуу	Монтаж-дык кызмат көрсөтүү-лөр	Жылуулук насосторун орнотуу жана монтаждоо	F43.22	F43.22	F43.22.12.200	**F43.22.12.300**			Жылытуу насосторун орнотууга гана тиешелүү иш		
		Жылуу-лук энергия-сын бир чөйрө-дөн экинчи-сине которуу	Лизинг		N77.29; N77.39	O77.22; O77.39	N77.29.19; N77.39.19	**O77.22.09.100; O77.39.09.100**					
2	Электр энергия-сын берүү	Жогорку вольтто-гу магис-тралдык тармак-тар > 110 кВ жана бөлүш-түргүч тармак-тар 3 – 35 кВ	Изилдөө/ долбоор-лоо/ долбоор-лорду башкаруу/ сыноолор	Энергиянын кайра жаралуу булактарынан алынган генерациянын жаңы кубаттуулукта-рын кошуу, анын ичинде улуттук тармактарга кошуу максатында жогорку вольттогу	MA71.12	N71.12	MA71.12.13	**N71.12.13.400**					

				магистралдык тармактарды куруу жана эксплуатация-лоого киргизүү, климаттын өзгөрүшүнө тармактардын туруктуулугун жакшыртуу боюнча иш-чаралар же колдонуудагы инфра-структураларга салыштырма-луу жоготууларды кыйла азайтуу (10 % кем эмес) үчүн курулуштук, конструктор-дук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатация-лоого киргизүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр										

		Жогорку вольттогу магистралдык тармактар > 110 кВ жана бөлүштүргүч тармактар 3 – 35 кВ	Курулуш	Жогоруда аталган максаттар үчүн жогорку вольттогу магистралдык тармактарды куруу үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	F42.22	F42.22	F42.22.11; F42.22.12; F42.22.21; F42.22.12	**F42.22.11.100; F42.22.12.100; F42.22.21.100; F42.22.12.100**					Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо
		Жогорку вольттогу магистралдык тармактар > 110 кВ жана бөлүштүргүч тармактар 3 – 35 кВ	Өндүрүү/ импорт	Аморфтук темирден жасалган жүрөкчөсү бар трансформаторлор	С27.11	С27.11	С27.11.4	**С27.11.4х.100**	8504210000; 8504220000	85 04	Трансформатордун муздатуучу суюктугу жана конструкциясы Стокгольм конвенциясына ылайык туруктуу Органикалык булгагычтарды камтыбашы керек	Трансформатор анын техникалык паспортундагы же буюмду же буюмдардын партиясын башка документтердеги тиешелүү маркалоо. Эгерде Кыргыз Республикасынын аймагында өндүрүлгөн учурда сериялык өндүрүштү камсыз	

												кылуу үчүн зарыл болгон тийиштүү ченемдик техникалык документтер	
		Жогорку вольттогу магистралдык тармактар > 110 кВ жана бөлүштүргүч тармактар 3 – 35 кВ	Өндүрүү/ импорт	Жогорку кубаттуулуктагы трансформаторлор	C27.11	C27.11	C27.11.4	**C27.11.43.100**	8504229000	85 04	Трансформатордун муздатуучу суюктугу жана конструкциясы Стокгольм конвенциясына ылайык туруктуу Органикалык булгагычтарды камтыбашы керек		
		Жогорку вольттогу магистралдык тармактар > 110 кВ жана бөлүштүргүч тармактар 3 – 35 кВ	Дүң соода	Аморфтук темирден жасалган жүрөкчөсү бар трансформаторлор менен дүң соода жүргүзүү	G46.69	G46.64	G46.69.19	**G46.64.06.200**					

		Жогорку вольт-тогу магис-тралдык тармак-тар > 110 кВ жана бөлүш-түргүч тармак-тар 3 – 35 кВ	Эксплуа-тациялоо	Кайра жаралуу энергиясынын же энергияны сактоо системасын генерациялоо объектинин операторунун жоопкерчилик зонасындагы бөлүштүрүүчү тармактарды эксплуатация-лоо	D35.13	D35.13	D35.13.1	**D35.13.20**					Бардык долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык контрол-доо
		Төмөнкү вольт-тогу тармак-тар < 1.5 кВ	Изилдөө/ долбоор-лоо/ долбоор-лорду башкаруу/ сыноолор	Энергиянын кайра жаралуу булактарынан генерациялоо кубатуулукта-рын кошуу максатында төмөнкү вольттогу тармактарды куруу жана эксплуатацияга киргизүү курулуштук, конструктор-дук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп	MA71.12	N71.12	MA71.12.13	**N71.12.13.400**					

				чыгуулар, эксплуатация-лоого киргизүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр										
		Төмөнкү вольт-тогу дагы тармак-тар < 1.5 кВ	Курулуш	Жогоруда аталган максаттар үчүн төмөнкү вольттогу тармактарды куруу үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	F42.22	F42.22	F42.22.11; F42.22.12; F42.22.21; F42.22.12	**F42.22.11.100; F42.22.12.400; F42.22.21.100; F42.22.12.100**						
3	Электр энергия-сын сактоо	Суунун механи-калык энергия-сын электр энергия-сына айлан-дыруу жана тескери-синче	Изилдөө/ долбоор-лоо/ долбоор-лорду башкаруу/ сыноолор	Гидротоптоочу электр станцияларын куруу жана эксплуатацияга киргизүү курулуштук, конструктор-дук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатация-лоого киргизүү жана башка	MA71.12	N71.12	MA71.12.13	**N71.12.13.500**			ГАЭСке гана тийиштүү иш. Долбоорлор жашоо цикли (40 жыл) ичинде 300 грамм CO_2e/кВтс аз парник газдарын суммардык бөлүп чыгаруу-ларды көрсөтүүгө тийиш		

				кызмат көрсөтүүлөр									
		Суунун механикалык энергиясын электр энергиясына айландыруу жана тескерисинче	Курулуш	ГАЭС куруу үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөр	F42.22	F42.22	F42.22.13; F42.22.12; F42.22.22; F42.22.23	**F42.22.12.500; F42.22.13.500; F42.22.22.500; F42.22.23.500**			ГАЭСке гана тийиштүү иш	ГАЭСти куруу долбоорунун алкагында төмөндө көрсөтүлгөн товардык топторго кирбеген товарларды сатып алууда КНС төлөө, эгерде бул товарлар уруксат берүүчү документтерди алууда долбоордун сметалык наркына киргизилсе, башка салыктарды төлөөдө өз ара чегерүү методу аркылуу кайтарып берилиши мүмкүн	Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо

		Суунун механи-калык энергия-сын электр энергия-сына айлан-дыруу жана тескери-синче	Эксплуа-тациялоо	ГАЭСти эксплуатация-лоо	D35.11.2	D35.16	D35.11.10.400	**D35.16.00.100**			ГАЭСке гана тийиштүү иш		Бар-дык дол-боор-лор үчүн эколо-гиялык жана соци-алдык кон-трол-доо
		Электр энергия-сын сактоо	Изилдөө/ долбоор-лоо/ долбоор-лорду башкаруу/ сыноолор	Электр энергиясын сактоо үчүн аккумулятор-дук массивдерди куруу жана эксплуатацияга киргизүү курулуштук, конструктор-дук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатация-лоого киргизүү жана башка	MA71.12	N71.12	MA71.12.13	**N71.12.13.600**			Электр энергиясын сактоо үчүн аккумуля-тордук массивдер-ди куруу жана эксплуата-циялоого киргизүүгө гана тиешелүү иш. Долбоорлор жашоо цикли ичинде (40 жыл) 300 грамм CO2e/кВтс аз болгон парник газдарын суммардык бөлүп чыгаруу-ларды		

				кызмат көрсөтүүлөрү							көрсөтүүгө тийиш. Долбоордук документтер аккумуляторлорду иштөө мөөнөтү бүткөндөн кийин утилдештирүү/кайра иштетүү боюнча аракеттеги жана каржыланган планды камтууга тийиш		
		Электр энергиясын сактоо	Курулуш	Электр энергиясын сактоо үчүн аккумулятордук массивдерди куруу үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөр	F42.22	F42.22	F42.22.13; F42.22.12; F42.22.22; F42.22.23	**F42.22.12.500; F42.22.13.500; F42.22.22.500; F42.22.23.500**			Электр энергиясын сактоо үчүн аккумулятордук массивдерге гана тиешелүү иш		
		Электр энергиясын сактоо	Эксплуатациялоо	Электр энергиясын сактоо үчүн аккумулятордук массивдерди эксплуатациялоо		D35.16		**D35.16.00.200**					
		Электр энергия-	Өндүрүү/	Электр энергиясын	C27.20; E38.32	C27.20; E38.21	C27.20.23; E38.32.39	**C27.20.24; E38.21.26.100**					

		сын сактоо	кайра иштетүү	сактоо үчүн жаңы аккумулятор-лорду өндүрүү (уячалар, батареялар жана массивдер). Аккумулятор-лорду кайра иштетүү (уячалар, батареялар жана массивдер)									
		Энергия-ны сактоо макса-тында электр энергия-сын механи-калык, кинети-калык энергия-га айлан-дыруу жана тескери-синче	Изилдөө/ долбоор-лоо/ долбоор-лорду башкаруу/ сыноолор	Энергияны механикалык сактоо системаларын куруу жана эксплуатация-лоого киргизүү үчүн курулуштук, конструктор-дук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатация-лоого киргизүү жана башка	МА71.12	N71.12	МА71.12.13	**N71.12.13.700**			Энергияны механика-лык сактоо системала-рын курууга жана эксплуата-циялоого киргизүүгө гана тиешелүү иш. Долбоорлор жашоо цикл ичинде (40 жыл) СО2е/кВтс 300 граммдан аз парник газдарын суммардык бөлүп чыгаруу-ларды		

				кызмат көрсөтүүлөр							көрсөтүүгө тийиш		
		Энергия-ны сактоо макса-тында электр энергия-сын механи-калык, кинети-калык энергия-га айлан-дыруу жана тескери-синче	Курулуш	Энергияны механикалык сактоо системалары-нын курулмалары үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	F42.XX	F42.22	F42.22.13; F42.22.12; F42.22.22; F42.22.23	**F42.22.12.700; F42.22.13.700; F42.22.22.700; F42.22.23.700**			Энергияны механика-лык сактоо системала-рына гана тиешелүү иш		
		Энергия-ны сактоо макса-тында электр энергия-сын механи-калык, кинети-калык энергия-га айлан-дыруу жана тескери-синче	Эксплуа-тациялоо	Энергияны механикалык сактоо системаларын эксплуатация-лоо		D35.16		**D35.16.00.300**					
4	Электр энергия-сын	Сууну суутекке	Изилдөө/ долбоор-лоо/	Суутекти өндүрүү үчүн электролиздик	MA71.12	N71.12	MA71.12.13	**N71.12.13.800**			Суутекти өндүрүү үчүн		

	суутекке айландыруу	электролиздөө	долбоорлорду башкаруу/ сыноолор	жана компрессордук орнотмолорду куруу жана эксплуатациялоого киргизүү үчүн курулуштук, конструктордук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатациялоого киргизүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр							электролиздик жана компрессордук орнотмолорду курууга жана эксплуатациялоого киргизүүгө гана тиешелүү иш		
		Сууну суутекке электролиздөө	Курулуш	Суутекти өндүрүү үчүн электролиздик жана компрессордук орнотмолорду тургузуу үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	F42.22	F42.22	F42.22.13; F42.22.12; F42.22.22; F42.22.23	**F42.22.12.800; F42.22.13.800; F42.22.22.800; F42.22.23.800**			Суутекти өндүрүү үчүн электролиздик жана компрессордук орнотмолорго гана тиешелүү иш		Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоо

		Сууну суутекке электролиздөө	Эксплуатациялоо	Суутекти өндүрүү үчүн электролиздик жана компрессордук орнотмолорду эксплуатациялоо									Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоо
		Сууну суутекке электролиздөө	Өндүрүү/-импорт	Электролиздик орнотмолор		C27.11		**C27.11.50.900**	8543300000	85 43 30 70			
		Сууну суутекке электролиздөө	Дүң соода	Электролиздик орнотмолорду дүң сатуу	G46.69	G46.64	G46.69.19	**G46.64.06.300**					
5	Билим берүү иши		Адистерди даярдоо	Энергиянын кайра жаралуу, энергияны сактоо жана электр энергиясын суутекке айландыруу чөйрөлөрүндө кесиптик иш үчүн инженерлерди, долбоорлоочуларды, мастерлерди жана башка адистерди даярдоо	P85.3; P85.4; P85.59	Q85.3; Q85.40; Q85.59; Q85.69					Жогоруда көрсөтүлгөн категорияларга гана тиешелүү билим берүү иши		
Транспорт													

6	Жеке транс-порт	Жөө жүргүн-чүлөр инфра-структу-расы	Изилдөө/ долбоор-лоо/ долбоор-лорду башкаруу/ сыноолор	Жөө жүргүнчүлөр-дүн жана мобилдүүлүгү чектелген жана башка атайын муктаждыкта-ры бар адамдардын кыймылы үчүн багытталган жолдун жүрүүчү бөлүгүнүн чегинен тышкары чыгарылып бөлүнгөн жол инфраструкту-расын куруу жана эксплуатация-лоого киргизүү үчүн курулуштук, конструктор-дук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатация-лоого киргизүү	MA71.12	N71.12	MA71.12.14	**N71.12.14.100**			Бөлүнгөн инфра-структура-ны курууга гана тиешелүү иш			

				жана башка кызмат көрсөтүүлөр									
		Жөө жүргүн-чүлөр инфра-струк-турасы	Курулуш	Жөө жүргүнчүлөр-дүн жана мобилдүүлүгү чектелген жана башка атайын муктаждыкта-ры бар адамдардын кыймылы үчүн багытталган жолдун жүрүүчү бөлүгүнүн чегинен тышкары чыгарылып бөлүнгөн жол инфраструк-турасын түзүү үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	F42.11; F42.13	F42.11; F42.13	F42.11.1; F42.11.2; F42.13.1; F42.13.2	**F42.11.10.100; F42.11.20.100; F42.13.10.100; F42.13.20.100**			Бөлүнгөн инфра-структурага гана тиешелүү иш	Бөлүнгөн жол инфра-струк-турасын куруу долбоору-нун алкагында төмөндө көрсөтүл-гөн товардык топторго кирбеген товарлар-ды сатып алууда КНС төлөө, эгерде бул товарлар уруксат берүүчү документ-терди алууда долбоор-дун сметалык наркына киргизил-ген учурда башка салыктар-ды төлөөдө өз ара	Дол-боордук наркы 90 млн сомдон жогору болгон долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык тобокел-диктер-ди контрол-доо

												чегерүү методу менен кайтарып берилиши мүмкүн	
		Мотор-суз транс-порт жана чакан электр транс-порту үчүн инфра-струк-тура	Изилдөө/ долбоор-лоо/ долбоор-лорду башкаруу/ сыноолор	Автотранс-порттун кыймылы үчүн, моторсуз транспорт каражаттары-нын жана чакан электр транспортунун жүрүүсү үчүн багытталган жолдун жүрүүчү бөлүгүнүн чегинен тышкары чыгарылып бөлүнгөн жол инфраструкту-расын куруу жана эксплуатация-лоого киргизүү үчүн курулуштук, конструктор-дук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду	MA71.12	N71.12	MA71.12.14	**N71.12.14.200**			Бөлүнгөн инфра-структурага гана тиешелүү иш		

				башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатация-лоого киргизүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр								
		Мотор-суз транс-порт жана чакан электр транс-порту үчүн инфра-струк-тура	Курулуш	Автотранс-порттун кыймылы үчүн, моторсуз транспорт каражаттары-нын жана чакан электр транспортунун жүрүүсү үчүн багытталган жолдун жүрүүчү бөлүгүнүн чегинен тышкары чыгарылып бөлүнгөн жол инфраструкту-расын түзүү үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	F42.11; F42.13	F42.11; F42.13	F42.11.1; F42.11.2; F42.13.1; F42.13.2	**F42.11.10.200; F42.11.20.200; F42.13.10.200; F42.13.20.200**			Бөлүнгөн инфра-структурага гана тиешелүү иш	Бөлүнгөн жол инфра-структура-сын куруу долбooру-нун алкагында төмөндө көрсөтүл-гөн товардык топторго кирбеген товарлар-ды сатып алууда КНС төлөө, эгерде бул товарлар уруксат берүүчү документ-терди алууда долбoор-дун сметалык наркына киргизил-ген учурда	Дол-боордук наркы 90 млн сомдон жогору болгон долбoор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык тобокел-диктер-ди контрол-доо

												башка салыктарды төлөөдө өз ара чегерүү методу менен кайтарып берилиши мүмкүн	
		Моторсуз транспорт жана чакан электр транспорту үчүн инфраструктура	Изилдөө/ долбоорлоо/ долбоорлорду башкаруу/ сыноолор	Велосипед жана чакан электр транспорту үчүн токтоочу жайларды куруу жана эксплуатациялоого киргизүү үчүн курулуштук, конструктордук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатациялоого киргизүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр	MA71.12	N71.12	MA71.12.14	**N71.12.14.300**			Велосипед жана чакан электр транспорту үчүн токтоочу жайларды курууга гана тиешелүү иш		

		Мотор-суз транс-порт жана чакан электр транс-порту үчүн инфра-струк-тура	Курулуш	Велосипед жана чакан электр транспорту үчүн токтотуучу жайларды түзүү үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	F41.10; F41.20	F41.00	F41.00.20.200; F41.20.20.200	**F41.00.20.210**			Велосипед жана чакан электр транспорту үчүн токтоочу жайларды курууга гана тиешелүү иш	Токтотуу-чу жайларды куруу долбоору-нун алкагында төмөндө көрсөтүл-гөн товардык топторго кирбеген товарлар-ды сатып алууда КНС төлөө, эгерде бул товарлар уруксат берүүчү документ-терди алууда долбоор-дун сметалык наркына киргизил-ген учурда башка салыктар-ды төлөөдө өз ара чегерүү методу менен кайтарып берилиши	Дол-боордук наркы 90 миллион сомдон жогору болгон долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык тобокел-диктер-ди контрол-доо

												мүмүн	
		Моторсуз транспорт жана чакан электр транспорту үчүн рекреациялык инфраструктура	Изилдөө/ долбоорлоо/ долбоорлорду башкаруу/ сыноолор	Топурак же катуу катмар менен велосипед жана көп функционалдуу жолдорду куруу жана эксплуатациялоого киргизүү үчүн курулуштук, конструктордук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатациялоого киргизүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр	MA71.12	N71.12	MA71.12.14	**N71.12.14.400**			Велосипед жана көп функционалдуу жолдорго гана тиешелүү иш. Биотүрдүүлүктү коргоого жана кыртыштын эрозиясын чектөө боюнча иш чараларга өзгөчө көңүл буруу зарыл		
		Моторсуз транспорт жана чакан электр транспорту	Курулуш	Топурак же катуу катмар менен велосипед жана көп функционалдуу жолдорду куруу үчүн курулуш	F42.11; F42.13	F42.11; F42.13	F42.11.1; F42.11.2; F42.13.1; F42.13.2	**F42.11.10.400; F42.11.20.400; F42.13.10.400; F42.13.20.400**			Велосипед жана көп функционалдуу жолдорго гана тиешелүү иш.		Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык тобокел-

		үчүн рекреациялык инфраструктура		кызмат көрсөтүүлөрү							Биотүрдүүлүктү коргоого жана кыртыштын эрозиясын чектөө боюнча иш чараларга өзгөчө көңүл буруу зарыл		диктерди контролдоо
		Мотор-суз транспорт жана чакан электр транспорту үчүн инфраструктура	Эксплуатациялоо	Жогоруда аныкталган инфраструктураны эксплуатациялоо жана тейлөө	H52.21	H52.21	H52.21.22; H52.21.23; H52.21.24;	**H52.21.22.100; H52.21.23.100; H52.21.24.100;**			Жогоруда аталган категория боюнча инфраструктурага гана тиешелүү иш		
		Мотор-суз транспорт	Өндүрүү/ импорт	Велосипеддер, лигераддар, роликтүү конькилер, самокаттар, велочиркегичтер, скейтборддор жана башка транспорт каражаттары жана жок дегенде бир дөңгөлөгү бар, аны айдаган адамдын	C30.92	C30.92	C30.92.10; C30.92.99	**C30.92.11; C30.92.12; C30.92.13**	8712; 9506703000	87 12; 95 06 70 30	CE маркалоосун түшүрүүгө мүмкүндүк берүүчү коопсуздук стандарттарына шайкештик же EN, US CPSC же ISO колдонуулуучу коопсуздук	Коопсуздук стандарттарына карата талаптар жаңы товарларга гана жайылтылат. Мурда колдонулган товарлар-	

				жана/же анын жүргүнчүсүнүн булчуң күчү менен гана кыймылга келтирилүүчү түзүлүштөр							стандарттарынын кайсы бири боюнча сертификаттоо	ды импорттоо товарлардын бул партиясын экспорттогон өлкөнүн укук коргоо органдары же башка ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдары тарабынан берилген келип чыгышынын тазалыгын ырастоону бере алган муниципалдык түзүмдөрдөн же чет өлкөлүк башка коммерциялык эмес уюмдардан кайрымдуулук алган коммерциялык	

												эмес уюмдар тарабынан гана же Кыргыз Республикасынын чегинен тышкары сатып алынган өзүнүн велосипедин туркутуу колдонуу үчүн импорттоодо жеке жактар үчүн мүмкүн	
		Мотор-суз транспорттун запастык бөлүк-төрү	Өндүрүү/ импорт	Велосипеддер, лигераддар, роликтүү конькилер, самокаттар, велочиркегичтер, скейтборддор жана жок дегенде башка транспорт каражаттары жана бир дөңгөлөгү бар, аны айдаган адамдын жана/же анын жүргүнчүсүнүн	С30.92.1	С30.92	С30.92.30.100; С30.92.30.600	**С30.92.30.100; С30.92.30.600**	871491 – 871499; 9506709000	87 14 91 – 87 14 99; 95 06 70 90	CE маркалоосун түшүрүүгө мүмкүндүк берүүчү коопсуздук стандарттарына шайкештик же EN, US CPSC же ISO колдонуулуучу коопсуздук стандарттарынын	Жаңы гана товарлар	

				булчуң күчү менен гана кыймылга келтирилүүчү түзүлүштөр үчүн запастык бөлүктөр							кайсы бири боюнча сертифи-каттоо		
		Мотор-суз транс-порттун запастык бөлүктө-рү	Өндүрүү/ импорт	Велосипеддик покрышкалар	C22.11	C22.11	C22.11.12	**C22.11.12.100**	401150000	40 11 50	Ири импортоо-чулар (жылына 1000 даанадан ашык) же жергилик-түү өндүрүүчү-лөр экономи-калык саясатты иштеп чыгуу жана жана жашыл экономика-ны өнүктүрүү үчүн жооптуу ыйгарым укуктуу органга кайрылууга жана импортто-луучу же өндүрүлүү-чү покрышка-ларды	Жаңы гана товарлар	

											утилдештирүү/ кайра иштетүү боюнча аракеттеги жана каржыланган пландын болушун ырастоочу документтерди берүүгө тийиш. Бул кайрылуунун негизинде ыйгарым укуктуу орган бул ишке карата өзүнүн “каршы пикирлеринин жоктугу” жөнүндө корутундуну бере алат. Бул корутунду болгон учурда ишкердик субъекти калган бардык талаптарды		

										канааттандыруу менен бул корутундуну белгиленген салыктык преференцияларды алуу үчүн Кыргыз Республикасынын ыйгарым укуктуу органдарына берет		
		Чакан электр транспорт жана электр мопеддер жана электр мотоциклдер	Өндүрүү/ импорт	“Евразия экономикалык биргилигинин техникалык регламенттерине ылайык транспорт каражаттарынын, транспорт каражаттарынын шассилеринин, өзү жүрүүчү машиналардын категорияларынын жана техникалардын башка түрлөрүнүн классификаторуна” же № 168/2013 регуляциясына (EU) ылайык	C30.91	C30.91; C30.92	C30.91.13	**C30.91.13.100; C30.92.12; C30.92.13**	871160; 9506999000	87 11 60; 95 06 99	Чакан транспорт каражаттары жана өзү жүрүүчү түзүлүштөр үчүн. CE маркалоосун түшүрүүгө мүмкүндүк берүүчү коопсуздук стандарттарына шайкештик же EN, US CPSC же ISO колдонулуучу коопсуздук стандартта-	Колдонулган буюмдарды импорттоого L1–L7 категорияларындагы транспорт каражаттары үчүн гана жол берилет. RoHS шайкештик талабы аккумулятордук ячейкалардан жана	

				L1–L7 категорияларында классификациялоого мүмкүн болгон же мүмкүн болбогон чакан электр транспорт, электромопеддер жана электромотоциклдер классына киргизүүгө болгон, аккумулятордук батареялардан кубаттанган электр кыймылдаткыч менен кыймылга келтирилүүчү электровелосипеддер, монодөңгөлөктөр, электр скутерлер, электр скейтборддор жана башка транспорт каражаттары жана жок дегенде бир дөңгөлөгү бар түзүлүштөр							рынын кайсы бири боюнча сертификаттоо. “Евразия экономикалык бирлигинин техникалык регламенттерине ылайык транспорт каражаттарынын, транспорт каражаттарынын шассилеринин, өзү жүрүүчү машиналардын категорияларынын жана техникалардын башка түрлөрүнүн категорияларынын классификаторуна” же № 168/2013 регуляциясына (EU) ылайык L1–L7 категория-	алардын туташтыргыч элементтеринен тышкары, импорттолуучу буюмдардын бардык электр жана электрондук түзүүчүлөрүнө – Li же Ni негизинде аккумуляторлорду пайдалануу жана таза же эритме никелден шиналарды пайдалануу учурунда аккумуляторду башкаруу платасына чейин же тийишүүлөрү жез зымдарына кысылган, коргошун-	

											ларына кирген транспорт каражаттары үчүн – транспорт каражатынын аталган категориясы үчүн ЕЕБ же ЕБ бардык релеванттык стандарттарына жана регламенттерине шайкештик. Категориядагы бардык товарлардын электр чынжырчалары үчүн. CE маркалоосун түшүрүүгө мүмкүндүк берүүчү коопсуздук стандарттарына шайкештик же аккумулятордук чогултууну,	дан же коргошун эритмесинен жасалышы мүмкүн болгон коргошун-кислоттук аккумуляторлорунун туташтыргыч зымдарына чейин тиешелүү болот. Кыргыз Республикасынын рыногунда андан ары сатуу үчүн ушул категориядагы буюмду импорттоону пландаштырган юридикалык жана жеке жактар экономикалык саясатты иштеп	

											контроллер-ду, зымдарды ж.б жабуучу EN, US CPSC же ISO стандарт-тардын кайсы бири боюнча сертифи-каттоо. Аккумуля-тордук ячейкалар-дан жана алардын туташтыр-гыч элементте-ринен тышкары, 2011/65/EU директива-сына ылайык RoHS талаптарын канааттан-дырган документ-тердин болушу	чыгуу жана жашыл экономи-каны өнүктүрүү үчүн жооптуу ыйгарым укуктуу органга кайрылуу-га жана импортто-луучу буюмдар-да колдону-луучу аккумуля-торлорду колдонуу мөөнөтү аяктаган-да утилдеш-тирүү/ кайра иштетүү боюнча аракеттеги жана каржылан-ган пландын бар экендигин ырастаган документ-терди	

												берүүгө тийиш. Бул кайрылуу-нун негизинде ыйгарым укуктуу орган бул ишке карата өзүнүн “каршы пикир-леринин жоктугу” жөнүндө корутун-дуну бере алат. Бул корутунду болгон учурда ишкердик субъекти бардык башка талаптар-ды канааттан-дырып, белгилен-ген салык преферен-цияларын алуу үчүн Кыргыз Республи-касынын бажы	

												аймагына өтүү учурунда ушул корутун-дуну бажы органда-рына берет	
		Коргоо-чу шлемдер	Өндүрүү/ импорт	Жогоруда саналган категориядагы транспорт каражаттары-нын айдоочуларын жана жүргүнчүлөрүн коргоо үчүн вело жана мотошлемдер	C32.99	C32.99	C32.99.11	**C32.99.11.510; C32.99.11.520**	650610	65 06 10	CE марка-лоосун түшүрүүгө мүмкүндүк берүүчү коопсуздук стандарт-тарына шайкештик же EN, US CPSC же ISO колдону-луучу коопсуздук стандартта-рынын кайсы бири боюнча сертификат-тоо	Жаңы гана товарлар	
		Мотор-суз транс-порт жана чакан электр транс-порту	Дүң соода	Моторсуз транспорт жана анын запастык бөлүктөрү жана чакан электр транспорту менен дүң соода жүргүзүү	G46.49	G46.49	G46.49.33.000	**G46.49.34**			Товардык номенкла-тура технология боюнча жогоруда саналган позициялар-га шайкеш келүүгө тийиш		

		Электр мопед-дер жана электр мото-циклдер	Дүң соода	Электр мопеддер жана чакан электр мотоциклдер менен дүң соода жүргүзүү	G45.40	G46.73	G45.40.40	**G46.73.00.100;**			Товардык номенкла-тура технология боюнча жогоруда саналган позицияларга шайкеш келүүгө тийиш		
		Мотор-суз транс-порт жана чакан электр транс-порту	Чекене соода	Моторсуз транспорт жана анын запастык бөлүктөрү жана чакан электр транспорту менен чекене соода жүргүзүү	G47.64	G47.63	G47.64.10.100	**G47.63.03; G47.69.00.100**			Товардык номенкла-тура технология боюнча жогоруда саналган позицияларга шайкеш келүүгө тийиш		
		Электр мопед-дер жана электр мото-циклдер	Чекене соода	Электр мопеддер жана электр мотоциклдер менен чекене соода жүргүзүү	G45.40	G47.83	G45.40.20	**G47.83.00.100**			Товардык номенкла-тура технология боюнча жогоруда саналган позицияларга шайкеш келүүгө тийиш		
		Мотор-суз транс-порт жана чакан электр	Оңдоо жана тейлөө	Моторсуз транспортту жана чакан электр транспортту оңдоо жана тейлөө	S95.29	T95.29	S95.29.12	**T95.29.02; T95.29.09**			Моторсуз транспорт-ко жана чакан электр транспорту-на гана		

		транспорт									тиешелүү иш		
		Электр мопеддер жана электр мотоциклдер	Оңдоо жана тейлөө	Электр мопеддерди жана электр мотоциклдерди оңдоо жана тейлөө	G45.40	T95.32	G45.40.50	**T95.32.00.100**			Электр мопеддерге жана электр мотоциклдерге гана тиешелүү иш		
		Моторсуз транспорт жана чакан электр транспорт	Ижара/ лизинг	Моторсуз транспортту жана чакан электр транспортту ижарага берүү	N77.11	O77.12	N77.11.10	**O77.12.02.100**			Эгерде анык суммардык операциялык бөлүп чыгаруулар (1 жана 2-камтууда) 30 грамм CO2e/км аз болсо		
		Электр мопеддер жана электр мотоциклдер	Ижара/ лизинг	Электр мопеддерди жана электр мотоциклдерди ижарага берүү	N77.11	O77.11	N77.11.10	**O77.11.01.100**			Эгерде анык суммардык операциялык бөлүп чыгаруулар (1 жана 2-камтууда) 40 грамм CO2e/км аз болсо		
		Электр мобилдер	Өндүрүү/ импорт	“Евразия экономикалык бирлигинин техникалык регламенттерине ылайык транспорт каражаттарынын, транспорт каражаттарынын шассилеринин,	C29.10	C29.10	C29.10.24.000	**C29.10.24**	8703800002	87 03 80	Кыргыз Республикасынын рыногунда андан ары сатуу үчүн бул категориядагы буюмдарды импорттоону		

				өзү жүрүүчү машиналардын категорияларынын жана техниканын башка түрлөрүнүн классификаторуна” ылайык M1 же M1g же (EU) 2018/858 регуляциясына ылайык M1 категориясындагы электр мобилдер							пландаган жеке жана юридикалык жактар экономикалык саясатты иштеп чыгууга жана жашыл экономиканы өнүктүрүүгө жооптуу ыйгарым укуктуу органга кайрылууга жана импорттолуучу буюмдарда колдонулган аккумуляторлордун колдонуу мөөнөтү бүткөндөн кийин утилдештирүү/кайра иштетүү боюнча аракеттеги жана каржыланган пландын бар		

											экендигин ырастаган документтерди берүүгө тийиш. Бул кайрылуунун негизинде ыйгарым укуктуу орган бул ишке “каршы пикирлердин жоктугу жөнүндө” корутунду бере алат. Бул корутунду болгон учурда ишкердик субъекти бардык башка талаптарды канааттандырып, белгиленген салык преференцияларын алуу үчүн Кыргыз Республикасынын бажы аймагына өтүү		

											учурунда ушул корутундуну бажы органдарына берет		
		Электр мобилдер	Дүң соода	M1 жана M1g категориясындагы электр мобилдер менен дүң соода жүргүзүү	G45.11.1	G46.71	G45.11.11; G45.11.12; G41.11.4	**G46.71.12.100**			Товардык номенклатура технология боюнча жогоруда саналган позицияларга шайкеш келүүгө тийиш		
		Электр мобилдер	Чекене соода	M1 жана M1g категориясындагы электр мобилдер менен чекене соода жүргүзүү	G45.11.9	G47.81	G45.11.21; G45.11.22; G45.11.3	**G47.81.1x.100**			Товардык номенклатура технология боюнча жогоруда саналган позицияларга шайкеш келүүгө тийиш		
		Электр мобилдер	Оңдоо жана тейлөө	M1 жана M1g категориясындагы электромобилдерди оңдоо жана тейлөө	G45.20.1	T95.31	G45.20.22	**T95.31**			Электр мобилдерге гана тиешелүү иш		
		Электр мобилдер	Ижара/ лизинг	M1 жана M1g категориясындагы электр мобилдерди ижарага берүү	N77.11	O77.11	N77.11.10	**O77.11.00.100**			Электр мобилдерге гана тиешелүү иш		
		Электр транс-	Изилдөө/	Коомдук кубаттоочу	MA71.12	N71.12	MA71.12.10	**N71.12.14.500**			Электр мобилдерди		

		портун кубат-тоочу инфра-структу-ра	долбоор-лоо/ долбоор-лорду башкаруу/ сыноолор	станциялар үчүн курулуш, конструктор-дук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн зарыл болгон долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатация-лоого киргизүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр							кубаттоочу коомдук инфрструк-тураны курууга гана тиешелүү иш		
		Электр транс-портун кубат-тоочу инфра-структу-ра	Электр монтаж-доо кызмат көрсөтүү-лөрү	Кубаттоочу станцияларды монтаждоо	F43.21	F43.21	F43.21.10.900	**F43.21.00.200**					
		Электр транс-портун кубат-тоочу инфра-структу-ра	Эксплуа-тациялоо	Коомдук кубаттоочу станцияларды эксплуатация-лоо жана тейлөө	H52.21	H52.21	H52.21.29	**H52.21.29.100**			Коомдук кубаттоочу станциялар-га гана тиешелүү иш		
		Электр транс-портун кубат-тоочу инфра-	Өндүрүү/ импорт	Электр транспорту үчүн кубаттоочу станциялар	C27.11	C27.11	C27.11.50.330	**C27.11.50.330**	8504405500	85 04 40 60 90	CE марка-лоосун түшүрүүгө мүмкүндүк берүүчү техникалык		

		структу-ра									стандарт-тарга шайкештик же буюмдун коопсузду-гун жана операция-лык параметрле-рин камтыган EN, UL, CSA, BSI, EAC, IEC стандартта-рынын кайсы бири боюнча сертификат-тоо. 2011/65/EU директива-сына ылайык RoHS талаптары-на шайкеш келген документ-тердин болуусу		
		Электр транс-портун кубат-тоочу инфра-структу-ра	Дүң соода	Электр транспорту үчүн кубаттоочу станциялар менен дүң соода жүргүзүү	G46.69	G46.83	C46.69.12	**G46.64.06**			Товардык номенкла-тура технология боюнча жогоруда саналган позициялар-га шайкеш		

											келүүгө тийиш		
		Электр транс-портун кубат-тоочу инфра-структу-ра	Чекене соода	Электр транспорту үчүн кубаттоочу станциялар менен чекене соода жүргүзүү	G47.54	G47.54	G47.54.10	**G47.54.00.500**			Товардык номенкла-тура технология боюнча жогоруда саналган позициялар-га шайкеш келүүгө тийиш		
7	Коммер-циялык транс-порт	Электр мобил-дер	Өндүрүү/ импорт	“Евразия экономикалык бирлигинин техникалык регламенттери-не ылайык транспорт каражаттары-нын, транспорт каражаттары-нын шассилеринин, өзү жүрүүчү машиналардын категориялары-нын жана техниканын башка түрлөрүнүн классификато-руна” ылайык M2, M2g, N1, N1g, N2 жана N2g категориясын-дагы же (EU) 2018/858 регуляциясына	C29.10	C29.10	C29.10.30; C29.10.41.100;	**C29.10.30.100; C29.10.42**	8702400001; 8703800009; 8704600000	87 02 40; 87 03 80; 87 04 60	Кыргыз Республика-сынын рыногунда андан ары сатуу үчүн бул категория-дагы буюмдарды импорттоо-ну пландаган жеке жана юридика-лык жактар экономика-лык саясатты иштеп чыгууга жана жашыл экономика-ны өнүктүрүү-гө жооптуу ыйгарым		

				ылайык М2, N1 жана N2 категориясындагы электр мобилдер							укуктуу органга кайрылууга жана импорттолуучу буюмдарда колдонулган аккумуляторлордун колдонуу мөөнөтү бүткөндөн кийин утилдештирүү/кайра иштетүү боюнча аракеттеги жана каржыланган пландын бар экендигин ырастаган документтерди берүүгө тийиш. Бул кайрылуунун негизинде ыйгарым укуктуу орган бул ишке “каршы пикирлердин жоктугу		

											жөнүндө” корутунду бере алат. Бул корутунду болгон учурда ишкердик субъекти бардык башка талаптарды канааттан-дырып, белгиленген салык преферен-цияларын алуу үчүн Кыргыз Республика-сынын бажы аймагына өтүү учурунда ушул корутунду-ну бажы органдары-на берет		
		Электр мобил-дер	Дүң соода	M2, M2g, N1, N1g, N2 жана N2g категория-сындагы электр мобилдер менен дүң соода жүргүзүү	G45.19.1	G46.71	G45.19.11	**G46.71.12.100; G46.71.21.100**			Товардык номенкла-тура технология боюнча жогоруда саналган позициялар-га шайкеш		

											келүүгө тийиш		
		Электр мобил-дер	Чекене сатуу	M2, M2g, N1, N1g, N2 жана N2g категория-сындагы электр мобилдер менен чекене соода жүргүзүү	G45.19.1	G47.81	G45.19.21	**G47.81.90.100**			Товардык номенкла-тура технология боюнча жогоруда саналган позициялар-га шайкеш келүүгө тийиш		
		Электр мобил-дер	Оңдоо жана тейлөө	M2, M2g, N1, N1g, N2 жана N2g категория-сындагы электр мобилдерди оңдоо жана тейлөө	G45.20.9	T95.31	G45.20.22	**T95.31.200**			Электр мобилдерге гана тиешелүү иш		
		Электр мобил-дер	Ижара/ лизинг	M2, M2g, N1, N1g, N2 жана N2g категория-сындагы электр мобилдерди ижаралоо	N77.11; N77.12	O77.12	N77.11.10; N77.12.11	**O77.12.00.100**			Электр мобилдерге гана тиешелүү иш		
		Электр мобил-дер	Өндүрүү/ импорт	“Евразия экономикалык бирлигинин техникалык регламенттери-не ылайык транспорт каражаттары-нын, транспорт каражаттары-нын шассилеринин, өзү жүрүүчү машиналардын категориялары-	C29.10	C29.10	C29.10.30; C29.10.41.300; C29.10.41.400	**C29.10.45; C29.10.50.100**	8704600000; 8702400002; 8705	87 02 40; 87 04 60; 87 05	Кыргыз Республика-сынын рыногунда андан ары сатуу үчүн бул категория-дагы буюмдарды импорттоо-ну пландаган жеке жана юридика-		

				нын жана техниканын башка түрлөрүнүн классификаторуна” ылайык M3, M3g, N3 жана N3g категориясындагы же (EU) 2018/858 регуляциясына ылайык M3 жана N3 категориясындагы электр мобилдер							лык жактар экономикалык саясатты иштеп чыгууга жана жашыл экономиканы өнүктүрүүгө жооптуу ыйгарым укуктуу органга кайрылууга жана импорттолуучу буюмдарда колдонулган аккумуляторлордун колдонуу мөөнөтү бүткөндөн кийин утилдештирүү/кайра иштетүү боюнча аракеттеги жана каржыланган пландын бар экендигин ырастаган документ-		

											терди берүүгө тийиш. Бул кайры-луунун негизинде ыйгарым укуктуу орган бул ишке “каршы пикирлер-дин жоктугу жөнүндө” корутунду бере алат. Бул корутунду болгон учурда ишкедик субъект бардык башка талаптарды канааттан-дырып, белгиленген салык преферен-цияларын алуу үчүн Кыргыз Республика-сынын бажы аймагына өтүү учурунда ушул корутунду-		

											ну бажы органдары-на берет		
		Электр мобил-дер	Дүң соода	M3, M3g, N3 жана N3g категориясын-дагы электр мобилдер менен дүң соода жүргүзүү	G45.19.1	G46.71	G45.19.11	**G46.71.12.100; G46.71.21.100**			Товардык номенкла-тура технология боюнча жогоруда саналган позициялар-га шайкеш келүүгө тийиш		
		Электр мобил-дер	Чекене соода	M3, M3g, N3 жана N3g категориясын-дагы электр мобилдер менен чекене соода жүргүзүү	G45.19.9	G47.81	G45.19.21	**G47.81.90.200**			Товардык номенкла-тура технология боюнча жогоруда саналган позициялар-га шайкеш келүүгө тийиш		
		Электр мобил-дер	Оңдоо жана тейлөө	M3, M3g, N3 жана N3g категориясын-дагы электр мобилдерди оңдоо жана тейлөө	G45.20.9	T95.31	G45.20.22	**T95.31.300**			Электр мобилдерге гана тиешелүү иш		
		Электр мобил-дер	Ижара/ лизинг	M3, M3g, N3 жана N3g категориясын-дагы электр мобилдерди ижарага берүү	N77.12	O77.12	N77.12.11	**O77.12.00.200**			Электр мобилдерге гана тиешелүү иш		
8	Коомдук транс-порт	Коомдук транс-порттун	Изилдөө/ долбоор-лоо/	Электр тармактарынан энергия алуучу	F41.10; MA71.12	N71.12	F41.10.10; MA71.12.14	**N71.12.14.600**			Электр тармак-тарынан		Дол-боордук наркы 90

		инфраструктурасы	долбоорлорду башкаруу/ сыноолор	транспорт каражаттарында жүргүнчүлөрдү ташуу кызматын көрсөтүү үчүн зарыл болгон линиялык темир жол инфраструктурасын, имараттарды жана курулмаларды куруу жана эксплуатациялоого киргизүү үчүн курулуш, конструктордук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатациялоого киргизүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр							энергия алуучу транспорт каражаттарында жүргүнчүлөрдү ташуу кызматын көрсөтүү үчүн инфраструктурага гана тиешелүү иш		миллион сомдон ашык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоо
		Коомдук транспорттун	Курулуш	Электр тармактарынан энергия алуучу	F41.00; F41.20;	F41.00; F41.20; F42.11;	F41.00.20.200; F41.10.10.000; F41.20.20.200;	**F41.00.20.250; F41.10.10.100; F41.20.20.250;**			Электр тармактарынан	Бөлүнгөн жол инфра-	Долбоордук наркы 90

		инфра-струк-турасы		транспорт каражаттарын-да жүргүнчүлөрдү ташуу кызматын көрсөтүү үчүн зарыл болгон линиялык темир жол инфраструкту-расын, имараттарды жана курулмаларды түзүү үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	F42.12; F42.13	F42.12; F42.13	F42.12.10; F42.12.20; F42.13.10; F42.13.20	**F42.12.10.100; F42.12.20.100; F42.13.10.500; F42.13.20.500**			энергия алуучу транспорт каражат-тарында жүргүнчү-лөрдү ташуу кызматын көрсөтүү үчүн инфра-структурага гана тиешелүү иш	структу-расын куруу долбооруө нун алкагында төмөндө көрсөтүлө гөн товардык топторго кирбеген товарларө ды сатып алууда КНС төлөө, эгерде бул товарлар уруксат берүүчү документө терди алууда долбоор-дун сметалык наркына киргизилө ген учурда башка салыктарө ды төлөөдө өз ара чегерүү методу менен кайтарып берили-	миллион сомдон ашык долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социалө дык тобокел-диктерө ди контрол-доо

												ши мүмкүн	
		Коомдук транспорттун инфраструктурасы	Эксплуатациялоо	Электр тармактарынан энергия алуучу транспорт каражаттарында жүргүнчүлөрдү ташуу кызматын көрсөтүү үчүн зарыл болгон линиялык темир жол инфраструктурасын, имараттарды жана курулмаларды эксплуатациялоо жана тейлөө	H52.21	H52.21	H52.21.19	**H52.21.19.100**			Электр тармактарынан энергия алуучу транспорт каражаттарында жүргүнчүлөрдү ташуу кызматын көрсөтүү үчүн инфраструктурага гана тиешелүү иш		Долбоордук наркы 90 миллион сомдон ашык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоо
		Коомдук транспорттун кызмат көрсөтүүлөрү	Транспорт кызматтарын көрсөтүү	Электр тармактарынан энергия алуучу транспорт каражаттарында жүргүнчүлөрдү ташуу кызматын көрсөтүү	H49.10; H49.20; H49.31	H49.1; H49.20	H49.10.1; H49.20.1; H49.31.1; H49.31.2	**H49.11.00.100; H49.12.00.100;**					
		Темир жол транспорту	Өндүрүү/ импорт	Электрлештирилген темир жол транспорту же жүргүнчүлөрдү ташуу үчүн электрлештирилген темир	C30.20	C30.20	C30.20.11; C30.20.2; C30.20.3	**C30.20.11; C30.20.20.100; C30.20.3**	8603; 8605	86 03; 86 05	Кыргыз Республикасынын рыногунда андан ары сатуу үчүн бул категория-		

				жол транспорту менен жүрүүчү вагондор							дагы буюмдарды импорттоо-ну пландаган жеке жана юридика-лык жактар экономика-лык саясатты иштеп чыгууга жана жашыл экономика-ны өнүктүрүү-гө жооптуу ыйгарым укуктуу органга кайрылууга жана импортто-луучу буюмдарда колдонул-ган аккумуля-торлордун колдонуу мөөнөтү бүткөндөн кийин утилдешти-рүү/кайра иштетүү боюнча аракеттеги жана		

											каржыланган пландын бар экендигин ырастаган документтерди берүүгө тийиш. Бул кайрылуунун негизинде ыйгарым укуктуу орган бул ишке “каршы пикирлердин жоктугу жөнүндө” корутунду бере алат. Бул корутунду болгон учурда ишкердик субъекти бардык башка талаптарды канааттандырып, белгиленген салык преференцияларын алуу үчүн Кыргыз		

											Республика-сынын бажы аймагына өтүү учурунда ушул корутунду-ну бажы органдары-на берет		
9	Билим берүү иши		Адистер-ди даярдоо	Туруктуу транспорт чөйрөсүндө кесиптик иш жүргүзүү үчүн инженерлерди, долбоорлоочу-ларды, мастерлерди жана башка адистерди даярдоо	P85.3; P85.4; P85.59	Q85.3; Q85.40; Q85.59; Q85.69					Жогоруда көрсөтүл-гөн категория-ларга гана тиешелүү билим берүү иши		
Энергиянын натыйжалуулугу													
10	Кый-мылсыз мүлк объект-теринин энергия үнөм-дүүлүгү	Серти-фика-циялан-ган жашыл имарат-тар	Изилдөө/ долбоор-лоо/ долбоор-лорду башкаруу/ сыноолор	Сертификация-ланган жашыл имараттарды куруу, ондоо жана эксплуатацияга берүү үчүн курулуш, конструктор-дук жана долбоордук документтерди түзүүгө зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо,	MA71.12	N71.12					Долбоорлор кандайдыр бир жашыл имараттын IFC EDGE Buildings, LEED, BREEAM, GNDB, WELL сертифика-ция системасы аркылуу сертифика-цияланууга тийиш же		

				долбоорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү ж.б. кызмат көрсөтүүлөр							2010/31/EU директивасына шайкеш келүүгө тийиш		
		Сертификацияланган жашыл имараттар	Курулуш	Сертификацияланган жашыл имараттарды түзүү үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	F41.20	F41.00					Имараттар кандайдыр бир жашыл имараттын IFC EDGE Buildings, LEED, BREEAM, GNDB, WELL сертификация системасы аркылуу сертификацияланууга тийиш же 2010/31/EU директивасына шайкеш келүүгө тийиш	Эгерде бул товарлар уруксат документтерин алууда долбоордун сметалык наркына киргизилген болсо, төмөндө көрсөтүлгөн товардык топторго кирбеген курулуш долбоорунун алкагында товарларды сатып алууда КНСти төлөө башка салыктарды төлөөдө өз	Наркы 45 миллион сомдон жогору долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык тобокелдиктерди контролдоо

													ара эсептешүү ыкмасы менен кайтары-лышы мүмкүн	
		Азыркы имарат-тардын, батир-лердин жана конс-трукция-лардын энергия керек-төөсүн кыскар-туу	Оңдоо	Азыркы имараттардын, батирлердин жана курулуштар-дын энергия керектөөсүн кыскартууга мүмкүндүк берген оңдоо жана башка курулуш долбоорлору							Критерийге жооп берүү үчүн кыймылсыз мүлк объектинин ээси же ижарачысы иш аткарылган-га чейинки керектөөгө салыштыр-малуу жок дегенде бир энергия керектөөнү кеминде 20 %га азайтуу фактысын көрсөтүшү керек	Эгерде бул товарлар уруксат берүүчү документ-терди алууда долбоор-дун смета-лык наркына киргизил-се, төмөндө көрсөтүл-гөн товардык топторго кирбеген оңдоо долбooру-нун алкагында товарлар-ды сатып алууда КНСти төлөө башка салыктар-ды төлөөдө өз ара	

												чегерүү ыкмасы менен кайтары-лышы мүмкүн	
		Жылуу-лук өткөрүү-сү төмөн курулуш мате-риалда-ры	Өндүрүш/ импорт	Автоклавдык газобетондон блоктор	C23.61	C23.61	C23.61.11.300	**C23.61.11.350**	6810111000	68 10 11 10	0.15 Вт/мК ашпаган жылуулук берүү коэффи-циентин ырастаган сыноо протокол-дору. Асбест булалары-нын жоктугун ырастаган документ-тер		
		Жылуу-лук өткөрүү-сү төмөн курулуш мате-риалда-ры	Өндүрүш/ импорт	Күйбөгөн материалдар-дан жасалган изоляциялык плиталар жана рулондор	C23.99	C23.99	C23.99.19.300	**C23.99.19.300**	6806100008	68 06 10	Асбест булалары-нын жоктугун ырастаган документ-тер		
		Жылуу-лук өткөрүү-сү төмөн курулуш мате-риалда-ры	Өндүрүш/ импорт	Төмөн эмиссиялуу айнек	C23.11	C23.11		**C23.11.11.100; C23.11.12.100**	7003	70 03	31364-2014 МАСТ же EN 1096 колдонуу-дагы версиясы-нын талаптары-на шайкештик		

		Жылуу-лук өткөрүү-сү төмөн курулуш мате-риалда-ры	Өндүрүш/ импорт	Терезе жана каалга профилдери	С16.23; С22.23; С25.12	С16.23; С22.23; С25.12	С16.23.11.100; С22.23.14.500; С25.12.10.500	**С16.23.11.100; С22.23.14.500; С25.12.10.500**	3925200000; 4418190000; 7610100000	39 25 20; 44 18 19; 44 18 29; 76 10 10	1 м2 С/в кем эмес жылуулук өткөрүм-дүүлүк коэффи-циентин ырастаган сыноо протокол-дору		
		Жылуу-лук өткөрүү-сү төмөн курулуш мате-риалда-ры	Өндүрүш/ импорт	Терезе жана каалга блоктору (объектте монтаждоого даяр болгон)	С16.23; С22.23; С25.12	С16.23; С22.23; С25.12	С16.23.11.100; С22.23.14.500; С25.12.10.500	**С16.23.11.100; С22.23.14.500; С25.12.10.500**	3925200000; 4418190000; 7610100000	39 25 20; 44 18 19; 44 18 29; 76 10 10	23166-2021 МАСТ же EN 14351 колдонуу-дагы версиясы-нын талаптары-на шайкештик. Жылуулук өткөрүм-дүүлүк коэффи-циенти 1 м2С/ Вттан кем эмес. Төмөн эмиссиялуу айнекти жана терезенин же эшиктин жайгашкан жерине жараша айнектин чагылтуучу аракетин тандоо		

										мүмкүнчү-лүгү бар айнекпакет-ти колдонуу		
		Энергия-ны үнөм-дөөчү чечим-дер	Өндүрүш/импорт	Жылуулук эсептегичтер	C26.51	C26.51	C26.51.52.800	**C26.51.52.850**	9026802000	90 26 80	EN 1434 2023 же МАСТ аналогдору-нун талаптары-на шайкештик	
		Энергия-ны үнөм-дөөчү чечим-дер	Өндүрүш/импорт	Термостатика-лык бөркү бар же жок термостатика-лык жылытуу системалары үчүн жөнгө салынуучу клапандар. Суюк же газ түрүндөгү жумушчу телосу бар термостатика-лык бөрктөр же электрондук термостатика-лык бөрктөр	C28.14	C28.14	C26.51.70.190; C28.14.12.530; C28.14.13.130	**C26.51.70.130; C28.14.12.530; C28.14.13.130**	8481803100; 9032108900	84 81 80 31; 90 32 10 80 90	30815-2019 МАСТ талаптары-на же EN 215 колдонуу-дагы версиясына же Keymark схемасы боюнча сертифика-цияланган RoHS талаптары-на жооп берген документ-тердин болушу. Эгерде бөрктөр же контрол-лерлер 120 В жогору чыңалуусу менен тармакка		

											кошулса, CE маркалоосун жазууга мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарттарга шайкештик же коопсуздукту, функционалдуулукту жана бөрктүн өлчөө схемасынын тактыгын камтыган EN, UL, CSA, BSI, МАСТ, EAC, IEC стандарттарынын кайсы бири боюнча сертификациялоо		
		Энергияны үнөмдөөчү чечимдер	Өндүрүш/ импорт	Электрондук термостаттар	С26.51	С26.51	С26.51.70.150	**С26.51.70.150**	9032102000	90 32 10 20 90	CE маркалоосун жазууга мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарттарга шайкештик		

											же буюмдун коопсуздугун жана операциялык параметрлерин камтыган EN, UL, CSA, BSI, EAC, IEC стандарттарынын кайсы бири боюнча сертификациялоо. 2011/65/EU директивасына ылайык RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болушу		
		Энергияны үнөмдөөчү чечимдер	Өндүрүш/ импорт	“Акылдуу үй” контроллерлери	C26.51; C27.12	C26.51; C27.12	C26.51.70.900; C27.12.31.300; C27.12.31.500	**C26.51.70.950; C27.12.31.350; C27.12.31.550**	853710; 8543708000; 9032890000	85 37 10 10 90; 85 43 70 90 99; 90 32 89 00 90	CE маркалоосун жазууга мүмкүндүк берүүчү техникалык стандартарга шайкештик же буюмдун коопсуздугун жана операция-		

										лык параметр-лерин камтыган EN, UL, CSA, BSI, EAC, IEC стандартта-рынын кайсы бири боюнча сертифика-циялоо. 2011/65/EU директива-сына ылайык RoHS талаптарын канааттан-дырган документ-тердин болушу		
		Энергия-ны үнөм-дөөчү чечим-дер	Өндүрүш/ импорт	Вентиляция системалары-нын жылуулук рекуператор-лору, шамалдаткыч-тар	C28.25	C28.25	C28.25.14.100	**C28.25.14.200**	8419500000	84 19 50 80 90	CE маркалоо-сун жазууга мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарт-тарга шайкештик же буюмдун коопсузду-гун жана операция-лык параметр-лерин камтыган		

											EN, UL, CSA, BSI, EAC, IEC стандартта-рынын кайсы бири боюнча сертифика-циялоо. 2011/65/EU директива-сына ылайык RoHS талаптарын канааттан-дырган документ-тердин болушу		
		Энергия-ны үнөм-дөөчү чечим-дер	Өндүрүш/импорт	Жылытуу системаларын-дагы коррозияга каршы кошумчалар	С20.59.9	С20.59	С20.59.5	**С20.59.59.100**	3403990000	34 03 99	Кошумча-нын химиялык курамы Regulation (EC) No 1907/2006 (REACH) талаптары-на ылайык бекитилиши керек		
		Энергия-ны үнөм-дөөчү чечим-дер	Өндүрүш/импорт	Жарык диоддуу жарык булактары	С27.40	С26.11		**С26.11.23.100**	853951; 853952; 9405	85 39 51; 85 39 52; 94 05	Түстүн температу-ра көрсөткүч-төрү IEC 60081 же 62612 – 2019 МАСТ ылайык,		

											ИЦ > 9 түстү берүү индекси 62612 – 2019 МАСТ ылайык же CIE 13.3-1995 боюнча CRI > 90, жарык берүү > 135 лм/Вт 62612 – 2019 МАСТ боюнча же “D” жана андан жогору + классында-гы CRI > 90 рейтинги Regulation (EU) 2019/2015 жана Regulation (EU) 2019/2020 ылайык. Электр булагынын жылышуу коэффи-циенти > 0.7 25 вт чейинки лампаларда, жана 62612 – 2019 боюнча		

											25 Вт жогору лампаларда (cos φ) > 0.9. 2011/65/EU директива-сына ылайык RoHS талаптарын канааттан-дырган документ-тердин болушу		
		Энергия-ны үнөм-дөөчү чечим-дер	Өндүрүш/импорт	Электр кыймылдат-кычтарын башкаруу үчүн инверторлор	C27.11	C27.11	C27.11.50.500	**C27.11.50.500**	8504408500; 8504408700	85 04 40 85 90; 85 04 40 86 90	CE маркалоо-сун жазууга мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарт-тарга шайкештик же буюмдун коопсузду-гун жана операция-лык параметр-лерин камтыган EN, UL, CSA, BSI, EAC, IEC стандартта-рынын кайсы бири боюнча сертифика-циялоо.		

											2011/65/EU директива-сына ылайык RoHS талаптарын канааттан-дырган документ-тердин болушу		
		Жылуу-лук өткөрүү-сү төмөн курулуш мате-риал-дары жана энергия-ны үнөм-дөөчү чечим-дер	Дүң сатуу	Жылуулук өткөрүүсү төмөн курулуш материалдарын же энергияны үнөмдөөчү чечимдерди дүңүнөн сатуу	G46.73; G46.74; G46.75; G46.90	G46.47; G46.84; G46.85	G46.73.15; G46.73.16; G46.74.12; G46.75.12; G46.90.10	**G46.13.02.100; G46.14.03.100; G46.15.03.100; G46.43.03.100; G46.43.04.100; G46.47.12.100**			Товардык номенкла-тура технология боюнча жогоруда белгиленген позициялар-га ылайык келиши керек		
		Жылуу-лук өткөрүү-сү төмөн курулуш мате-риал-дары жана энергия-ны үнөм-дөөчү	Чекене сатуу	Жылуулук өткөрүүсү төмөн курулуш материалдарын же энергияны үнөмдөөчү чечимдерди чекене сатуу	G47.52	G47.52	G47.52.13; G47.52.16.900	**G47.52.xx.100**			Товардык номенкла-тура технология боюнча жогоруда белгиленген позициялар-га ылайык келиши керек		
		Серти-фика-	Монтаж-доо	Имараттар үчүн	F43.21; F43.22;	F43.21; F43.22;	F43.21.10; F43.22.1;	**F43.23.10**			Энергияны үнөмдөөчү		

		цияланган жашыл имараттар жана азыркы имараттардын, батирлердин жана конструкциялардын энергия керектөөсүн кыскартуу	кызмат көрсөтүүлөрү	энергияны үнөмдөөчү чечимдерди монтаждоо	F43.29.1; F43.31; F43.34; F43.39; F43.91; F43.99	F43.23; F43.24; F43.31; F43.34; F43.35; F43.41; F43.91	F43.29.11.100; F43.31.10; F43.34.20; F43.39.11; F43.99.90.900				чечимдерге гана тиешелүү иш		
		Жылуулук өткөрүүсү төмөн курулуш материалдары жана энергияны үнөмдөөчү чечимдер	Монтаждоо кызмат көрсөтүүлөрү	Терезелерди жана каалгаларды орнотуу	F43.32	F43.32	F43.32.10.100; F43.34.20	**F43.32.xx.100**			30971-2012 МАСТ талаптарына ылайык иштерди жүргүзүү		
		Энергия натыйжалуу тиричилик техникасы	Өндүрүш/ импорт	Кир жуугуч машиналар	C27.51.9	C27.51	C27.51.13	**C27.51.13**	845011	84 50 11	(EU) 2019/2023 жана Regulation (EU) 2019/2014 ылайык EnergyStar,		

											EU eco label же EU energy label “С” жана андан жогору классында-гы маркалоо талаптары-на шайкештик		
		Энергия натый-жалуу тиричи-лик техника-сы	Өндүрүш/ импорт	Идиш жуугуч машиналар	С27.51.9	С27.51	С27.51.12	**С27.51.12**	8422110000	84 22 11	(EU) 2019/2022 жана Regulation (EU) 2019/2017 ылайык EnergyStar, EU eco label же EU energy label “С” жана андан жогору классында-гы маркалоо талаптары-на шайкештик		
		Энергия натый-жалуу тиричи-лик техника-сы	Өндүрүш/ импорт	Электр суу жылыткычтары	С27.51.9	С27.51	С27.51.25	**С27.51.25**	851610	85 16 10	Regulation (EU) No 812/2013 ылайык EnergyStar же EU energy label “С” классы		

											жана андан жогору маркалоо талаптары-на шайкештик		
		Энергия натый-жалуу тиричи-лик техника-сы	Өндүрүш/ импорт	Сплит системалары жана башка климаттык жабдуулар	C28.25	C28.21	C28.25.12.200	**C28.25.12.200**	841510	84 15 10	Regulation (EU) No 626/2011 ылайык EnergyStar же EU energy label “A++” жана андан жогору классын-дагы маркалоо талаптары-на шайкештик. Жумушчу тело төмөн болгон парник коэффи-циенти менен (800 кг/кгдан аз) органика-лык же синтетика-лык газдын(дар-дын) базасында болушу керек. Монреаль протоколу		

											көзөмөлдө-гөн газдардын тизмесинде жумушчу телонун газы жок болууга тийиш		
		Энергия натый-жалуу тиричи-лик техника-сы	Өндүрүш/ импорт	Тиричилик муздаткыч жабдуулары	C27.51.1	C27.51	C27.51.11	**C27.51.11**	841810; 841821; 841829	84 18 10; 84 18 21; 84 18 29;	Regulation (EU) 2019/2019 жана Regulation (EU) 2019/2016 ылайык EnergyStar, EU eco label же EU energy label “C” жана андан жогору классында-гы маркалоо талаптары-на шайкештик		
		Энергия натый-жалуу тиричи-лик техника-сы	Өндүрүш/ импорт	Электроника жана компьютерлер	C26.20; C26.40	C26.20; C26.40	C26.20.11; C26.20.12; C26.20.13; C26.20.14; C26.20.15; C26.20.16.400; C26.20.16.600; C26.20.17; C26.20.18; C26.20.40	**C26.20.11; C26.20.12; C26.20.13; C26.20.14; C26.20.15; C26.20.16.400; C26.20.16.600; C26.20.17; C26.20.18; C26.20.40**	8471; 852852; 852859	84 71; 85 28 52; 85 28 59	Decision (EU) 2020/1804 жана Regulation (EU) 2019/2013 ылайык EnergyStar, 80Plus Silver жана		

											жогору, EU eco label же EU energy label “C” жана андан жогору классын-дагы маркалоо талаптары-на шайкештик		
		Энергия натый-жалуу тиричи-лик техника-сы	Дүң сатуу	Энергияны үнөмдөөчү тиричилик техникасын дүң сатуу	G46.43	G46.43							
		Энергия натый-жалуу тиричи-лик техника-сы	Чекене сатуу	Энергия үнөмдөөчү тиричилик техникасын чекене сатуу	G47.54	G47.54							
		Энергия-ны үнөм-дөөчү чечим-дер	Энергия-нын аудити	Энергиянын аудити боюнча кызмат көрсөтүүлөрдү берүү	MA71.12	N71.12	MA71.12.12; MA71.12.17	**N71.12.12.100; N71.12.17.100**			57576-2017, EN 16247 же ISO 50002 МАСТ стандарт-тарына ылайык көрсөтү-лүүчү кызматтар		
11	Өнөр жайында жана айыл	Өндү-рүш процесс-терин	Оптимал-даштыруу долбоор-лору	Кеминде 10 %га өндүрүштүк жана ресурстук	MA70.22	N70.20	MA70.22.15	**N70.20.15.100**			Долбоор баалоочу тарабынан жактыры-		

	чарба-сында энергия-нын натый-жалуу-лугу	оптимал дашты-руу		натыйжалуу-луктун жогорулаган-дыгын көрсөткөн ТОП, Лин, Сих Сигма жана башка методикалар боюнча өндүрүштү оптималдаш-тыруу долбоорлорун киргизүү							лууга тийиш		
		Өндү-рүш базасын жак-шыртуу	Жабдуу-ларды алмаш-тыруу	Өндүрүш линияларынын же өнөр жай жабдуулары-нын бардыгын же бөлүгүн алмаштыруу, анын натыйжасында кеминде бир энергия алып жүрүүчүнү кеминде 20 %га пайдалануунун суммалык үнөмдүүлүгүн ex-ante же ex-post көрсөтүүгө болот							Долбоор баалоочу тарабынан жактыры-лууга тийиш		
		Өндү-рүш базасын жак-шыртуу	Жабдуу-ларды алмаш-тыруу	Өндүрүш линияларынын же өндүрүш жабдуулары-нын бардыгын же бөлүгүн							Долбоор баалоочу тарабынан жактыры-лууга тийиш		

				алмаштыруу же жеткире иштеп чыгуу, мунун натыйжасында кеминде 20%га продукциянын бирдигине энергиянын керектөөсүн азайтууну ex-ante же ex-post көрсөтүүгө мүмкүн									
		Өндү-рүш базасын жак-шыртуу	Жаңы жабдуу-ларды сатып алуу	ЭКӨУ өлкөлөрүндөгү эквиваленттүү процесстердин орточо көрсөткүчтөрү менен салыштырган-да кеминде 20 %га кыйла энергия натыйжалуу болгон жаңы өндүрүштүк линияны же өнөр жай жабдууларын сатып алуу							Долбоор баалоочу тарабынан жактыры-лууга тийиш		
		Жылуу-лукту кайра колдо-нуу	Кошумча жабдуу-ларды орнотуу	Учурдагы технологиялык процесстердин ашыкча жылуулук энегриясын топтоо жана пайдалуу							Бул категорияга шайкеш келүүсү үчүн баштапкы процессте энергиянын		

				колдонуу боюнча иш-чаралар							же отундун кошумча санын колдонууга тыюу салынат. Долбоор сакталган жылуулук энергиясын колдонуу-дагы альтерна-тивдүү сценарий-лери менен салыштыр-ганда парник газдарынын бөлүп чыгаруусун таза көрсөтүшү керек. Долбоор баалоочу тарабынан жактыры-лууга тийиш		
12	Билим берүү иши		Адистер-ди даярдоо	Энергия натыйжалуу-лугу чөйрөсүндө кесипкөй иш үчүн инженерлерди, долбоорлоочу-ларды, консультант-	P85.3; P85.4; P85.59	Q85.3; Q85.40; Q85.59; Q85.69								

				тарды, мастерлерди жана башка адистерди даярдоо									
Калдыктарды башкаруу													
13	Төмөндө санал-гандар-дын баары	Тиричи-лик калдык-тарын өзүнчө топтоо, калдык-тарды утил-дешти-рүү жана кайра иштетүү	Изилдөө/ долбоор-лоо/ долбоор-лорду башкаруу/ сыноолор	Калдыктарды убактылуу сактоочу кампаларды, иштетүү жана ылгоо пункттарын, кайра иштетилүүчү чийки затты кайра иштетүү боюнча заводдорду куруу жана эксплуатацияга киргизүү үчүн курулуш, конструкция-лык жана долбоордук документтерди түзүү үчүн зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр	MA71.12	N71.12	MA71.12.15	**N71.12.12.100**			Долбоордо-гу имараттар төмөнкү жашыл имараттар-ды сертифика-циялоо системасы-нын кайсы бирөөсү боюнча сертифика-цияланышы керек: IFC EDGE Buildings, LEED, BREEAM, GNDB, WELL, же 2010/31/EU директива-сынын талаптары-на шайкеш келүүсү		

		Тиричилик калдыктарын өзүнчө топтоо, калдыктарды утилдештирүү жана кайра иштетүү	Курулуш	Сертификацияланган жашыл имараттарды түзүү үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	F41.20	F41.00	F41.20.20.100	**F41.00**			Имараттар төмөнкү жашыл имараттарды сертификациялоо системасынын кайсы бирөөсү боюнча сертификацияланышы керек: IFC EDGE Buildings, LEED, BREEAM, GNDB, WELL же 2010/31/EU директивасынын талаптарына шайкеш келүүсү		Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо
14	Катуу тиричилик калдыктары	Тиричилик калдыктарын өзүнчө топтоо	Кызмат көрсөтүүлөр	Катуу тиричилик калдыктарын өзүнчө жыйноо кызмат көрсөтүүлөрү	E38.11	E38.11	E38.11.1; E38.11.3	**E38.11.1; E38.11.2; E38.11.3**			Кыргыз Республикасынын калдыктарынын коркунучтуулук классын аныктоо боюнча методикалык сунуштамаларды жана коркунуч-		Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо

											туу калдыктар- дын классифи- катору менен шайкеш келген калдыктар- дын төмөнкүдөй коддору бул класстагы- ларга кирет: 20015; 20024; 20034; 20044; 20054; 20065; 20075; 20085; 20095; 20133; 20143; 20163; 20173; 20203; 20184; жана 20215. Жеткирүү- нүн акыркы пункту болуп убактылуу сактоочу пункт саналышы керек жана андан ары кайра		

											иштетүү үчүн же кайра иштетүүчү заводдор болушу мүмкүн		
		Тиричи-лик калдык-тарын өзүнчө топтоо	Кызмат көрсөтүү-лөр	Жогорку класстагы коркунучтагы тиричилик жана кеңсе калдыктарын өзүнчө жыйноо кызмат көрсөтүүлөрү	E38.11	E38.11	E38.12.1	**E38.12.11; E38.12.14**			Кыргыз Республика сынын калдыкта-рынын коркунуч-туулук классын аныктоо боюнча методика-лык сунуштама-ларды жана коркунуч-туу калдыктар-дын классифи-катору менен шайкеш келген калдыктар-дын төмөнкүдөй коддору бул класстагы-ларга кирет: 20124; 20184; 20230; 20243; 20254;		Бардык долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык контрол-доо

											20275; 20284; 20294; 20303; 20313; 20320; 20330; 20350. Жеткирүү-нүн акыркы пункту болуп убактылуу сактоочу пункт саналышы керек жана андан ары кайра иштетүү үчүн же кайра иштетүүчү заводдор болушу мүмкүн		
		Тиричи-лик калдык-тарын өзүнчө топтоо	Өндүрүш	Коомдук жайларда таштандыны өзүнчө жыйноо үчүн контейнерлер	C22.22; C25.29	C22.22; C25.22	C22.23.13; C25.29.11.500	**C22.22.13.100; C25.22.11.500**			Контейнер-лерди өндүрүүчү-лөр анын жашоо циклинин аралыгында контейнер-дин суутек изин эсептеп жана ачып берүүгө милдеттүү		Бардык долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык контрол-доо

		Тиричи-лик калдык-тарын утил-деш-тирүү	Жылуу-лукту же электрди генера-циялоо	Отунду, жылуулук же электр энергиясын өндүрүү үчүн тиричилик калдыктарын термикалык ажыратуу	E38.21	E38.22	E38.21.23	**E38.22.10**			Төмөнкү класстагы калдыктар-ды термикалык ажыратуу: 20015; 20024; 20034; 20044; 20054; 20065; 20075; 20085; 20095; 20133; 20143; 20163; 20173; 20203; 20184; 20215; 20223; 20230; 20243; 20254; 20275; 20284; 20294; 20372; 20385; 20395 жана 20995 жогорку температу-радагы пиролиз методу менен жана электр энергиясын		Бардык долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык контрол-доо

											генерация-лоо үчүн же курулуш-тарды жылытуу үчүн пиролиз продуктта-рын колдонуу		
		Тиричи-лик калдык-тарын утил-деш-тирүү	Жылуу-лукту же электрди генера-циялоо	Отунду, жылуулук же электр энергиясын өндүрүү үчүн тиричилик калдыктарын термикалык ажыратуу	E38.21; E38.22	E38.22	E38.21.23	**E38.22.10**			Метандын синтези жана аны андан ары энергетика-лык максаттарда колдонуу үчүн 20015; 20024; 20044; 20065; 20075; 20085; 20095 и 20254 класстарда-гы калдыктар-дын биология-лык ажыроосу		Бардык долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык контрол-доо
		Тиричи-лик калдык-тарын утил-деш-тирүү	Жер семирт-кичтерди өндүрүү	Компостирлөө	E38.21; E38.22	E38.21	E38.21.1	**E38.21.37.100**			Органика-лык жер семирткич-тер үчүн 20095 классында-гы калдыктар-		Бардык долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык

											дын биология-лык ажыроосу			контрол-доо
		Тиричи-лик калдык-тарын утил-деш-тирүү	Кайра иштетүү	Даяр чийки заттын абалына чейин же кайра иштетүү продукттарына чейин терең кайра иштетүү	E38.32	E38.21	E38.32.1	**E38.21.xx**			Калдыктар-дын бардык жарактуу топтору			Бардык долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык контрол-доо
15	Куру-луш калдык-тары	Куру-луш калдык-тарын утил-деш-тирүү	Кайра иштетүү	Даяр чийки заттын абалына чейин же кайра иштетүү продукттарына чейин терең кайра иштетүү	E38.21	E38.21	E38.21.1	**E38.21.26**	.		17 топтун бардык жарактуу калдыктары			Бардык долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык контрол-доо
16	Өнөр жай жана коммер-циялык калдык-тар	Металл-дарды кайра иштетүү	Кызмат көрсөтүү-лөр	Металл сыныктарын жыйноо кызмат көрсөтүүлөрү	E38.31	E38.21	E38.21.1	**E38.21.11**	.		20133; 20143; 20153; 20163; 20173; 20184 классын-дагы калдыктар			
		Металл-дарды кайра иштетүү	Өндүрүш	Металл сыныктарынан колдонууга даяр продукцияларды өндүрүү	C24	C24	C24.10.2	**C24.10.2; C24.10.3**			20133; 20143; 20153; 20163; 20173; 20184 классын-			

											дагы калдыктар		
17	Айыл чарба калдыктары	Био-отунга тамак-аш калдыктарын жана майларды химиялык кайра иштетүү	Био-отунду өндүрүү	Тамак-аш өнөр жайынын өндүрүш процесстеринен жана ресторандардан чыккан калдыктардан биодизелди жана биоотундун башка түрлөрүн өндүрүү	C20.59	C20.51	C20.59.59.970	**C20.51.10**			2, 3, 4, 18, 19 жана 20-топтордун бардык жарактуу калдыктары		Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо
		Мал чарбасы, дыйканчылык, тамак-аш өнөр жайы калдыктарын биологиялык кайра иштетүү	Био-отунду өндүрүү	Мал чарбасынын, айыл чарба ишинен жана тамак-аш өнөр жай калдыктарынан биогазды жана биоотундун башка түрлөрүн өндүрүү	E38.21	D35.21	E35.21.10.900; E38.21.29	**D35.21.02**			2, 3, 4, 18, 19 жана 20-топтордун бардык жарактуу калдыктары		Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо
		Дыйканчылык жана тамак-аш өнөр жайы калдыктарын механикалык кайра иштетүү	Био-отунду өндүрүү	Айыл чарба ишинен жана тамак-аш өнөр жайынан чыккан калдыктардан пиллетирленген биомассаны өндүрүү	E38.21	C16.26	E38.21.1	**C16.26.10**			2, 3, 4, 18, 19 жана 20-топтордун бардык жарактуу калдыктары		Бардык долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо

		Айыл чарба ишинде-ги калдык-тарды жер семирт-кичтерге кайра иштетүү	Жер семирт-кичтерди өндүрүү	Долбоор белгисиздикти эске алуу менен парник газдарын бөлүп чыгарууда нетто кыскартууну көрсөтүүгө тийиш	C20.15	C20.15	C20.15.80	**C20.15.80.100**			Долбоор баалоочу тарабынан жактыры-лууга тийиш		Бардык долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык контрол-доо
18	Билим берүү иши		Адистер-ди даярдоо	Калдыктарды башкаруу чөйрөсүндө кесипкөй иш үчүн экологдорду, инженерлерди, долбоорлоочу-ларды, консультант-тарды, мастерлерди жана башка адистерди даярдоо	P85.3; P85.4; P85.59	Q85.3; Q85.40; Q85.59; Q85.69							
Суу ресурстарын башкаруу													
19	Ичүүчү сууну казып чыгаруу, даярдоо жана жетки-рүү	Жер астын-дагы суулар-ды казып алуу	Изилдөө/ долбоор-лоо/ долбоор-лорду башкаруу/ сыноолор	Суу горизонт-торунан алынган ичүүчү сууну берүү үчүн скважиналар-ды, түтүк өткөргүчтөрдү, сууну даярдоо цехтерин жана башка курулмаларды куруу, оңдоо жана	MA71.12	N71.12	MA71.12.16	**N71.12.16**			Долбоор-лордун максимал-дуу дебети горизонттун өзүн-өзү калыбына келтирүү деңгээли-нен аз болушу керек.	Калк үчүн ичүүчү сууну берүү үчүн гана долбоор-лор	

				эксплуатацияга берүү үчүн курулуш, конструкция-лык жана долбоордук документтерди түзүү үчүн зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр							Сууну берүү жана даярдоо насостор жана башка түзүлүштөр үчүн энергиянын кайра жаралуучу булактары-нан алынышы керек. Эгерде бир нече долбоорлор бир эле горизонтко кирүү мүмкүнчү-лүгүнө ээ болсо, анда алардын суммалык дебети горизонттун өзүн-өзү калыбына келтирүү деңгээли-нен аз болушу керек. Керектөө-чүгө кире турган суунун сапаты МАСТ 2874-82ден		

											кем эмес болууга тийиш		
		Жер астындагы сууларды алуу	Курулуш	Курулуш кызмат көрсөтүүлөрү, анын ичинде жер алдындагы булактардан суу алуу үчүн бургулоо	F42.21	F42.21	F42.21.21; F42.21.22; F42.21.24	**F42.21.21.100; F42.21.22.100; F42.21.24**					Долбоордук наркы 90 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо
		Суу сактагычтардан, дарыялардан, көлдөрдөн жана башка жер үстүндөгү булактардан суу алуу	Изилдөө/ долбоорлоо/ долбоорлорду башкаруу/ сыноолор	Жер үстүндөгү суу көлмөлөрүнөн алынган ичүүчү сууну берүү үчүн суу алуучу курулмаларды, суу өткөргүчтөрдү, суу даярдоочу цехтерди жана башка курулмаларды куруу, оңдоо жана эксплуатацияга берүү үчүн курулуш, конструкциялык жана долбоордук	MA71.12	N71.12	MA71.12.16	**N71.12.16**			Суу берүү жана даярдоо үчүн насостор жана башка түзүлүштөр үчүн энергия кайра жаралуучу булактардан алынышы керек. Керектөөчүгө кире турган суунун сапаты МАСТ 2874-82ден	Калк үчүн ичүүчү сууну берүү үчүн гана долбоорлор	

				документтерди түзүү үчүн зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр							кем эмес болууга тийш		
		Суу сактагычтардан, дарыялардан, көлдөрдөн жана башка жер үстүндөгү булактардан суу алуу	Курулуш	Жер үстүндөгү суу көлмөлөрүнөн алынган ичүүчү сууну берүү үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	F42.21	F42.21	F42.21.21; F42.21.22; F42.21.24	**F42.21.21.100; F42.21.22.100; F42.21.24**					Долбоордук наркы 90 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор үчүн экологиялык жана социалдык контролдоо
		Ичүүчү сууну берүү	Эксплуатация	Ичүүчү суу менен камсыздоочу тармактарды эксплуатациялоо	D36.00	D36.00	D36.00.11; D36.00.20; D36.00.30	**D36.00.1; D36.00.2; D36.00.3**			Керектөөчүгө кире турган суунун сапаты МАСТ 2874-82ден кем эмес болушу керек		Долбоордук наркы 90 миллион сомдон жогору болгон долбоорлор үчүн эколо-

													гиялык жана социал-дык контрол-доо
		Ичүүчү сууну даярдоо	Өндүрүш/ импорт	Ичүүчү суу үчүн фильтрлер жана фильтрациялык системалар	C28.2	C28.9	C28.29.12.300	**C28.29.12.300**	8421210009	84 21 21 00 20; 84 21 21 00 90	NSF сертифика-циясынын же ЕС 2020/2184 директива-сынын талаптары-на шайкешти-гинин эквивалент-түү система-сынын болушу		
20	Сугат үчүн сууну жетки-рүү	Суу сакта-гычтар-дан, дарыя-лардан, көлдөр-дөн жана башка жер үстүндө-гү булак-тардан суу алуу	Изилдөө/ долбоор-лоо/ долбоор-лорду башкаруу/ сыноолор	Сугат үчүн жер үстүндөгү суу көлмөлөрүнөн алынган сууну берүү үчүн суу алуучу курулмаларды, суу өткөргүчтөрдү жана башка курулмаларды куруу, оңдоо жана эксплуатацияга берүү үчүн курулуш, конструкция-лык жана долбоордук	MA71.12	N71.12	MA71.12.19	**N71.12.16**			Долбоорлор керектөө-нүн эсеп балансына ээ болушу керек, ал баштапкы көлмөнүн бассейнин-де иштелип чыккан жана туруктуу тандоону камсыз кылууга тийиш, ал суу көлмөнүн	Сугат үчүн гана долбоор-лор	

				документтерди түзүү үчүн зарыл болгон инженердик изилдөөлөр, долбоорлоо, долбоорлорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана башка кызмат көрсөтүүлөр							жана экосистеманын агым боюнча төмөн деградациясына жол бербейт. Тармактардын конструкциясы жабык типте болушу керек жана жоготуу деңгээли 5 %дан аз болушу керек. Эгерде долбоор кандайдыр бир технологиялык жабдууларды колдонсо, анда суу берүү жана даярдоо насостору жана башка түзүлүштөр үчүн энергия калыбына келүүчү булактар-		

											дан алынууга тийиш		
		Суу сакта-гычтар-дан, дарыя-лардан, көлдөр-дөн жана башка жер үстүндө-гү булак-тардан суу алуу	Курулуш	Ирригациялык тармактардын курулушу	F42.21	F42.21	F42.21.23; F42.21.24	**F42.21.12.200; F42.21.23; F42.21.24;**					Дол-боордук наркы 90 миллион сомдон жогору болгон долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык контрол-доо
		Суу сакта-гычтар-дан, дарыя-лардан, көлдөр-дөн жана башка жер үстүндө-гү булак-тардан суу алуу	Эксплуа-тация	Ирригациялык тармактарды эксплуатация-лоо	A01.61; E36.00	A01.61; E36.00	A01.61.10.330; A01.61.10.360; A01.61.10.390; E36.00.12; E36.00.20; E36.00.30	**A01.61.00.330; A01.61.00.360; A01.61.00.390; E36.00.12; E36.00.22**			Тармактар-дын конструк-циясы жабык типте болушу керек жана жоготуу деңгээли 5%дан аз болушу керек. Эгерде долбоор кандайдыр бир техноло-гиялык жабдуулар-ды колдонсо,	Сугат үчүн гана долбоор-лор	Дол-боордук наркы 90 миллион сомдон жогору болгон долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык контрол-доо

											анда суу берүү жана даярдоо насостору жана башка түзүлүштөр үчүн энергия калыбына келүүчү булактар-дан алынууга тийиш		
		Тамчы-латып сугаруу	Изилдөө/ долбоор-лоо/ долбоор-лорду башкаруу/ сыноолор	Долбоорлоо, долбоорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатация-га берүү жана тамчылатып сугаруу системаларын куруу, оңдоо жана эксплуатацияга берүү үчүн курулуш, конструктор-дук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн зарыл болгон башка кызмат көрсөтүүлөр	MA71.12	N71.12	MA71.12.19	**N71.12.16**					
		Тамчы-латып сугаруу	Курулуш	Тамчылатып сугаруу	F42.21	F42.21	F42.21.23	**F42.21.23**					

				системаларын куруу									
		Тамчы-латып сугаруу	Эксплуа-тациялоо	Тамчылатып сугаруу системаларын эксплуатация-лоо	A01.61	A01.61	A01.61.10.330	**A01.61.00.330**					
		Тамчы-латып сугаруу	Өндүрүш/ импорт	Тамчылатып сугаруу системалары жана анын компоненттери	C22.19; C22.21	C22.12; C22.21		**C22.12.30.100; C22.21.22.100**	3917320001; 3917330009; 3917390008; 3917400009	39 17 32 00 90; 39 17 33 00 90; 39 17 39 00 99 ; 39 17 40 00 99			
21	Сугат үчүн жамгыр-дын суусун топтоо жана сактоо	Жам-гырдын суусун топтоо жана сактоо	Изилдөө/ долбоор-лоо/ долбоор-лорду башкаруу/ сыноолор	Инженердик издөөлөр, долбоорлоо, долбоорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана жамгырдын сууларын топтоо жана сактоо системаларын куруу, ондоо жана ишке эксплуатацияга берүү үчүн курулуш, конструктор-дук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн зарыл болгон башка кызмат көрсөтүүлөр	MA71.12	N71.12	MA71.12.16	**N71.12.16**			Жамгырдын сууларын топтоону жана аны кийин колдонуу үчүн сактоону камтыган системалар-дын долбоорло-ру. Эгерде долбоордо кандайдыр бир технология-лык жабдуулар колдонулса, анда насостор жана башка суу берүүчү жана даярдоочу түзүлүштөр үчүн энергия		

											кайра жаралуучу булактар-дан алынышы керек		
		Жам-гырдын суусун топтоо жана сактоо	Курулуш	Жамгырдын суусун топтоо жана сактоо системасы үчүн курулуш кызматтары	F42.21	F42.21	F42.21.23	**F42.21.23**					Дол-боордук наркы 90 миллион сомдон ашкан долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык тобокел-диктер-ди контрол-доо
		Жам-гырдын суусун топтоо жана сактоо	Эксплуа-тациялоо	Жамгырдын суусун топтоо жана сактоо системасын эксплуатация-лоо	A01.61; E36.00	A01.61; E36.00	A01.61.10.330; A01.61.10.360; A01.61.10.390; E36.00.20	**A01.61.10.330; A01.61.10.360; A01.61.10.390; E36.00.12**					Дол-боордук наркы 90 миллион сомдон ашкан долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык тобокел-диктер-ди

														контрол-доо
22	Агынды суулар-ды тазалоо	Тиричи-лик агынды-ларын топтоо жана тазалоо	Изилдөө/ долбоор-лоо/ долбоор-лорду башкаруу/ сыноолор	Инженердик издөөлөр, долбоорлоо, долбоорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана тиричилик агынды сууларын топтоо жана тазалоо үчүн санитардык-канализация-лык түтүктөр, тазалоо курулмалары жана башка курулмалар тармагын куруу, оңдоо жана эксплуатацияга берүү үчүн курулуш, конструктор-дук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн зарыл болгон башка кызмат көрсөтүүлөр	MA71.12	N71.12	MA71.12.16	**N71.12.16**				Тиричилик агынды сууларын топтоону жана аларды тазалоону же бир гана тазалоону камтыган системалар-дын долбоорло-ру. Эгерде долбоор кандайдыр бир технология-лык жабдуулар-ды колдонсо, анда насостор жана башка сууну берүүчү жана даярдоочу башка түзүлүштөр үчүн энергия кайра жаралуучу булактар-дан		

											алынышы керек. Долбоорлор парник газдарын кармоо жана андан ары колдонуу системала-ларга ээ болууга тийиш, мисалы метан. Тазалоочу курулма-лардан чыккандан кийин суунун сапаты Кыргыз Республика-сынын колдонуу-дагы санитардык ченемдери-не шайкеш келүүгө тийиш		
		Тиричи-лик агынды-ларын топтоо жана тазалоо	Курулуш	Тиричилик агындыларын топтоо жана тазалоо системалары үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	F42.21	F42.21	F42.21.13; F42.21.23	**F42.21.13; F42.21.23**					Дол-боордук наркы 90 миллион сомдон ашкан долбоор-лор үчүн эколо-

													гиялык жана социал-дык тобокел-диктер-ди контрол-доо
		Тиричи-лик агынды-ларын топтоо жана тазалоо	Эксплуа-тациялоо	Тиричилик агындыларын топтоо жана тазалоо системаларын эксплуатация-лоо	E37.00	E37.00	E37.00.11	**E37.00.11**					Дол-боордук наркы 90 миллион сомдон ашкан долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык тобокел-диктер-ди контрол-доо
		Тиричи-лик агынды суула-рын топтоо жана тазалоо	Өндүрүш	Жеке агынды суулар үчүн септик системасы							Орнотмо-лордун парник газдарын кармоо жана андан ары колдонуу системала-ры болуусу керек, мисалы метан.		

											Чыккан суунун сапаты Кыргыз Республика-сынын колдонуу-дагы санитардык ченемдери-не шайкеш келүүсү керек		
		Нөшөр-лөгөн жамгыр-дын агынды-ларын топтоо жана тазалоо	Изилдөө/ долбоор-лоо/ долбоор-лорду башкаруу/ сыноолор	Инженердик издөөлөр, долбоорлоо, долбоорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана нөшөрлөгөн жамгырдын агынды суларын топтоо жана тазалоо түйүндөрүн куруу, оңдоо жана ишке эксплуатацияга берүү үчүн курулуш, конструктор-дук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн зарыл болгон	MA71.12	N71.12	MA71.12.16	**N71.12.16**			Долбоорлор системасы максимал-дуудан 25 %дан кем эмес жүктөмдө мунай заттарынан чыккан агынды-ларды тазалоону камсыз кылуусу керек. Эгерде долбоор кандайдыр бир техноло-гиялык жабдуулар-ды колдонсо, анда насостор жана башка		

				башка кызмат көрсөтүүлөр							сууну берүүчү жана тазалоочу түзүлүштөр үчүн энергия кайра жаралуучу булактар-дан алынышы керек		
		Нөшөр-лөгөн жамгыр-дын агынды-ларын топтоо жана тазалоо	Курулуш	Нөшөрлөгөн жамгырдын агындыларын топтоо жана тазалоо системалары үчүн курулуш кызмат көрсөтүүлөрү	F43.12	F42.21	F43.12.12	**F42.21.23**					Дол-боордук наркы 90 миллион сомдон ашкан долбоор-лор үчүн эколо-гиялык жана социал-дык тобокел-диктер-ди контрол-доо
		Нөшөр-лөгөн жамгыр-дын агынды-ларын топтоо жана тазалоо	Эксплуа-тациялоо	Нөшөрлөгөн жамгырдын агындыларын топтоо жана тазалоо системаларын эксплатация-лоо	E37.00	E37.00	E37.00.11	**E37.00.11**					Дол-боордук наркы 90 миллион сомдон ашкан долбоор-лор үчүн эколо-гиялык

													жана социал-дык тобокел-диктер-ди контрол-доо
23	Билим берүү иши		Адистер-ди даярдоо	Суу ресурстарын башкаруу чөйрөсүндө кесиптик иш үчүн экологдорду, инженерлерди, долбоорлоочу-ларды, консультант-тарды, усталарды жана башка адистерди даярдоо	P85.3; P85.4; P85.59	Q85.3; Q85.40; Q85.59; Q85.69							
						Айыл чарбасы							
24	Турук-туу айыл чарбасы	Жерди айдоосуз иштетүү	Өндүрүш/ импорт	Айдоосуз себүүнүн сепкичтери	С28.30	С28.30	С28.30.33.350	**С28.30.23.100**	843231	84 32 31			
		Жерди айдоосуз иштетүү	Өндүрүш/ импорт	Роторлуу малалар	С28.30	С28.30	С28.30.32.300	**С28.30.22.100**	8432293000	84 32 29 30			
		Жерди айдоосуз иштетүү	Өндүрүш/ импорт	Жем берүүчү культиватор-лор	С28.30	С28.30	С28.30.32.100	**С28.30.22.200**	8432291000	84 32 29 10			
		Жерди айдоосуз иштетүү	Өндүрүш/ импорт	Кык чачкычтар	С28.30	С28.30	С28.30.34.500	**С28.30.24.100**	**8432410000**	**84 32 41**			
		Жерди айдоосуз иштетүү	Дүң соода	Жерди айдоосуз иштетүү үчүн	G46.61	G46.61	G46.61.11	**G46.61.01**			Товардык номенкла-тура		

				жабдуунун дүң соодалоо							технология боюнча жогоруда саналып өткөн позиция-ларга ылайык келиши керек		
		Жерди айдоосуз иштетүү	Ондоо жана тейлөө	Жерди айдоосуз иштетүү үчүн жабдууну оңдоо жана тейлөө	C33.12	C33.12	C33.12.21.200	**C33.12.21.200**			Товардык номенкла-тура технология боюнча жогоруда саналып өткөн позиция-ларга ылайык келиши керек		
		Жерди айдоосуз иштетүү	Ижара/ лизинг	Жерди айдоосуз иштетүүнүн жабдууларын ижарага берүү	N77.31	O77.31	N77.31.10	**O77.31.00**			Товардык номенкла-тура технология боюнча жогоруда саналып өткөн позиция-ларга ылайык келиши керек		
		Кунары кеткен жерлер-ди калыбы-	Комплекс-түү долбоор-лор	Кунары кеткен жерлерди калыбына келтирүү боюнча	A01; A02	A01; A02					Долбоор баалоочу тарабынан жактыры-лышы керек		

		на келти- рүү		комплекстүү долбоорлор									
		Көмүр- тектин топурак- ка сиңири- лишин көбөй- түү	Комплекс- түү долбоор- лор	Көмүртектин топуракка сиңирилишин көбөйтүү боюнча комплекстүү долбоорлор	A01; A02	A01; A02					Долбоорлор топурактын үлгүсүн репрезен- тативдик алууда лаборато- риялык талдоонун негизинде топуракта кеминде жылына 1,5 % көмүртекти камтууну көбөйтүүнү далилдеши керек		
		Азоттун кычкы- лын бөлүп чыга- рууну азайтуу	Комплекс- түү долбоор- лор	Азот жер семирткич- терин колдонууну азайтуу боюнча комплекстүү долбоорлор	A01	A01					Долбоор баалоочу тарабынан жактыры- лышы керек		
		Күнөс- кана чарбасы	Изилдөө/ долбоор- лоо/ долбоор- лорду башкаруу/ сыноолор	Инженердик издөөлөр, долбоорлоо, долбоорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана күнөсканалар- ды куруу,	MA71.12	N71.12	MA71.12.19	**N71.12.19.100**			Күнөскана- лар экинчи жолу иштетилүү- чү материал- дардан конструк- цияланууга тийиш, эгерде конструк-		

				ондоо жана эксплуатацияга берүү үчүн куруу, долбоорлоо жана долбоорлоо документтерин түзүү үчүн зарыл болгон башка кызмат көрсөтүүлөр							цияда желимдер колдонулса, алар утилдештирилгенден кийин 10 жылдын ичинде биологиялык жактан ажырай турган болушу керек. Жылытуу системаларын колдонгон учурда алар кайра жаралуучу энергияга пиролиздик түзмөктөрдө биомасса калдыктардын термикалык ажыроосунун негизинде энергия булагын же башка технологиялык процесстерден алынган калган жылуулукту		

											колдонууга тийиш		
		Күнөс-кана чарбасы	Курулуш	Күнөсканалар-ды куруу	F41.00	F41.00	F41.00.20.100; F41.20.20.100	**F41.00.22.100;**			Күнөсканалар экинчи жолу иштетилүүчү материалдардан конструкцияланууга тийиш, эгерде конструкцияда желимдер колдонулса, алар утилдештирилгенден кийин 10 жылдын ичинде биологиялык жактан ажырай турган болушу керек. Жылытуу системаларын колдонгон учурда алар кайра жаралуучу энергияга пиролиздик түзмөктөрдө биомасса калдыктар-		

											дын термикалык ажыроосу-нун негизинде энергия булагын же башка технология-лык процесстер-ден алынган калган жылуулукту колдонууга тийиш		
		Аквапо-ника система-сы	Комплекс-түү долбоор-лор	Топураксыз системаларда өсүмдүктөрдү өстүрүү боюнча комплекстүү долбоорлор	A01; A02	A01; A02					Долбоор баалоочу тарабынан жактыры-лышы керек		
		Агро-вольтаи-ка	Комплекс-түү долбоор-лор	Фото электрлер панелдердин алдында өсүмдүктөрдү өстүрүү боюнча комплекстүү долбоорлор	A01; A02	A01; A02					Долбоор баалоочу тарабынан жактыры-лышы керек		
		Пахтаны өстүрүү жана кайра иштетүү	Өстүрүү	Пахтаны сертификация-лап өстүрүү жана кайра иштетүү	A01.16	A01.16					Процесс Better Cotton Initiative сертифика-тын алышы керек		
		Селек-циялык иш	Өстүрүү	Кургакка чыдамдуу, ооруга	A01.30	A01.30					Генетика-лык модифика-		

				чыдамдуу жана башка гибриддүү өсүмдүктөрдү жана түрлөрдү селекциялоо							цияланган технология-ларды колдонбой табигый селекция-лоо		
		Энерге-тикалык био-массаны өстүрүү	Өстүрүү	Тамак-аш же тоют өсүмдүктөрүн өстүрүү үчүн кунары кеткен же жараксыз жерлерде энергетикалык же породалуу өсүмдүктөрдү өстүрүү	A01.19; A02.10	A01.19; A02.10					Долбоордун жашоо циклинин аралыгында көмүртекти сиңири-лишинин суммалык салмагы болуусу, ээленген жерлердин абалын жакшыртуу жана баалоочу-нун жактыруусу керек		
		Сактоо-чу жай	Изилдөө/ долбоор-лоо/ долбоор-лорду башкаруу/ сыноолор	Инженердик издөөлөр, долбоорлоо, долбоорду башкаруу, инженердик иштеп чыгуулар, эксплуатацияга берүү жана айыл чарба продукциясы үчүн кампаларды куруу, ондоо	MA71.12	N71.12	MA71.12.19	**N71.12.19.200**			Климатты контролдоо системасы менен капиталдык курулуштар IFC EDGE Buildings, LEED, BREEAM жашыл имараттар-ды сертифика-циялоо		

				жана эксплуатацияга берүү үчүн курулуш, конструктор-дук жана долбоордук документтерди түзүү үчүн башка зарыл болгон кызмат көрсөтүүлөр							системасы-нын кайсы бирөө боюнча сертифика-цияланышы же 2010/31/EU директива-сына шайкеш келиши керек. Климатты контролдоо системасы жок жеңил курулуштар экинчи жолу иштети-лүүчү материал-дардан конструк-цияланышы керек. Эгерде контролдо-нуучу атмосфера-сы (CAS) менен системасы же климат-контролдоо системасын колдонгон учурда, долбоорлор парник		

											газдарынын бөлүп чыгаруусун кыскартуу салмагын көрсөтүүсү же климаттын өзгөрүүсүнө ыңгайлашуу контекстинде эң прагматикалык сценарийлердин контекстинде туруктуулугун көрсөтүүсү керек		
		Кампа	Курулуш	Айыл чарба продукциясы үчүн кампаларды куруу	F41.00	F41.00	F41.00.20.100; F41.20.20.100	**F41.00.22.200**			Сертификацияланган долбоор болуп түзүлгөн капиталдык курулуштар үчүн сертификат алуу керек		
		Кампа	Эксплуатациялоо	Айыл чарба продукциясы үчүн кампаларды эксплуатациялоо	H52.10	H52.10	**H52.10.11; H52.10.13;** H52.10.19	**H52.10.01; H52.10.03; H52.10.09**					

		Электр-лешкен бакча куралы	Өндүрүш/импорт	Электрлешкен газон кырккычтар	C28.30	C28.30	C28.30.40.100	**C28.30.30.100**	8433111000	84 33 11 10	CE маркасын басууга мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарт-тарга шайкешти-ги же EN, UL, CSA, BSI, EAC, IEC стандартта-рынын кайсы бирөө боюнча сертифика-циялануусу керек. 2011/65/EU директива-сына ылайык RoHS талаптарын канааттан-дырган документ-тердин болуусу, аккумуля-тордук ячейкалар-ды жана анын бирикти-рүүчү элементтер-	RoHS шайкеш-тик талаптары аккумуля-торду башкаруу-ну платасына чейин – аккумуля-тордук ячейка-ларды жана алардын бирикти-рүүчү элемент-терин кошпо-гондо, бардык электр жана электрон-дук түзүүчү импортто-луучу буюмдар-дын бардыгы кирет, Li же Ni негизинде аккумуля-торлорду колдонгон жана таза никелден	

											ди кошпогондо	же эритмеси-нен дөңгөлөк-төрдү колдонгон учурда же коргошун-кислоттук аккумуля-торлору-нун туташтыр-гыч зымдары-на чейин – жез зымдары-на кысылган байла-ныштар коргошун-дан же коргошун эритмеси-нен жасалы-шы мүмкүн. Кыргыз Республи-касынын рыногунда кийин сатуу үчүн ушул категория-дагы продук-цияны	

												импорттоону пландаган юридикалык жана жеке жактар экономикалык саясатты иштеп чыгуу жана жашыл экономиканы өнүктүрүү үчүн жооптуу ыйгарым укуктуу органга кайрылууга жана импорттолуучу буюмдарда колдонулган аккумуляторлорду колдонуу мөөнөтү аяктаганда утилдештирүү/кайра иштетүү	

												боюнча натыйжалуу жана каржылануучу пландын бар экендигин ырастоочу документтерди берүүгө милдеттүү. Бул кайрылуунун негизинде ыйгарым укуктуу орган бул ишке “каршы пикирлердин жоктугу жөнүндө” өзүнүн корутундусун бере алат. Бул корутунду болгон учурда ишкердик субъекти бардык талаптарды канааттандырат,	

												белгилен-ген салык преферен-цияларын алуу үчүн Кыргыз Республи-касынын бажы аймагына өтүү учурунда бажы органда-рына ушул корутун-дуну берет	
		Электр-лешти-рилген бакча куралы	Өндүрүш/ импорт	Электрлеш-тирилген чынжырлуу араалар	C28.30	C28.30	C28.24.11.230	**C28.24.11.230**	8467221000	84 67 22 10	CE маркасын белгилөөгө мүмкүндүк берүүчү техникалык стандарт-тарга шайкешти-ги же EN, UL, CSA, BSI, EAC, IEC стандартта-рынын кайсы бирөөсү боюнча сертифика-циясы. 2011/65/EU директива-сына	RoHS шайкеш-тик талаптары аккумуля-торду башкаруу-ну платасына чейин – аккумуля-тордук ячейка-ларды жана алардын бирикти-рүүчү элемент-терин кошпо-гондо, бардык	

												ылайык RoHS талаптарын канааттан-дырган документ-тердин болуусу, аккумуля-тордук уячалардын жана алардын бирикти-рүүчү элементте-ринен тышкары	электр жана электрон-дук түзүүчү импортто-луучу буюмдар-дын бардыгы кирет, Li же Ni негизинде аккумуля-торлорду колдонгон жана таза никелден же эритмеси-нен дөңгөлөк-төрдү колдонгон учурда же коргошун-кислоттук аккумуля-торлору-нун туташтыр-гыч зымдары-на чейин – жез зымдары-на кысылган байла-ныштар коргошун-	

												дан же коргошун эритмеси-нен жасалы-шы мүмкүн. Кыргыз Республи-касынын рыногунда кийин сатуу үчүн ушул категория-дагы продук-цияны импорт-тоону планда-ган юридика-лык жана жеке жактар экономи-калык саясатты иштеп чыгуу жана жашыл экономи-каны өнүктүрүү үчүн жооптуу ыйгарым укуктуу органга	

												кайрылууга жана импорттолуучу буюмдарда колдонулган аккумуляторлорду колдонуу мөөнөтү аяктаганда утилдештирүү/ кайра иштетүү боюнча натыйжалуу жана каржылануучу пландын бар экендигин ырастоочу документтерди берүүгө милдеттүү. Бул кайрылуунун негизинде ыйгарым укуктуу орган бул ишке “каршы пикир-	

												лердин жоктугу жөнүндө” өзүнүн корутун-дусун бере алат. Бул корутунду болгон учурда ишкердик субъекти бардык талаптар-ды канааттан-дырат, белгилен-ген салык преферен-цияларын алуу үчүн Кыргыз Республи-касынын бажы аймагына өтүү учурунда бажы органда-рына ушул корутун-дуну берет	
		Электр-лешти-рилген бакча куралы	Өндүрүш/ импорт	Бадал тосмолорду жана газондорду кыркуу үчүн	С28.30	С28.30	С28.24.11.800	**С28.24.11.800**	8467298000	84 67 29 80	СЕ маркасын белгилөөгө мүмкүндүк берүүчү	RoHS шайкеш-тик талаптары аккумуля-	

				электрлештирилген машиналар							техникалык стандарттарга шайкештиги же EN, UL, CSA, BSI, EAC, IEC стандарттарынын кайсы бирөөсү боюнча сертификациясы. 2011/65/EU директивасына ылайык RoHS талаптарын канааттандырган документтердин болуусу, аккумулятордук уячалардын жана анын бириктирүүчү элементтеринен тышкары	торду башкарууну платасына чейин – аккумулятордук ячейкаларды жана алардын бириктирүүчү элементтерин кошпогондо, бардык электр жана электрондук түзүүчү импорттолуучу буюмдардын бардыгы кирет, Li же Ni негизинде аккумуляторлорду колдонгон жана таза никелден же эритмесинен дөңгөлөктөрдү	

												колдонгон учурда же коргошун-кислоттук аккумуляторлорунун туташтыргыч зымдарына чейин – жез зымдарына кысылган байланыштар коргошундан же коргошун эритмесинен жасалышы мүмкүн. Кыргыз Республикасынын рыногунда кийин сатуу үчүн ушул категориядагы продукцияны импорттоону пландаган юридика-	

												лык жана жеке жактар экономикалык саясатты иштеп чыгуу жана жашыл экономиканы өнүктүрүү үчүн жооптуу ыйгарым укуктуу органга кайрылууга жана импорттолуучу буюмдарда колдонулган аккумуляторлорду колдонуу мөөнөтү аяктаганда утилдештирүү/ кайра иштетүү боюнча натыйжалуу жана каржылануучу	

												пландын бар экендигин ырастоочу документ-терди берүүгө милдет-түү. Бул кайрылуу-нун негизинде ыйгарым укуктуу орган бул ишке “каршы пикир-лердин жоктугу жөнүндө” өзүнүн корутун-дусун бере алат. Бул корутунду болгон учурда ишкердик субъекти бардык талаптар-ды канааттан-дырат, белгилен-ген салык преферен-цияларын алуу үчүн	

												Кыргыз Республикасынын бажы аймагына өтүү учурунда бажы органдарына ушул корутундуну берет	
		Электрлештирилген бакча куралы	Дүң соода	Электрлештирилген бакча куралы менен дүң соода жүргүзүү	G46.61	G46.61	G46.61.11	**G46.61.02**			Товардык номенклатура жогоруда белгиленген технологиялар боюнча позицияларга шайкеш келүүсү керек		
		Электрлештирилген бакча куралы	Чекене соода	Электрлештирилген бакча куралы менен чекене соода жүргүзүү	G47.52	G47.52	G47.52.16.700	**G47.52.04.100**			Товардык номенклатура жогоруда белгиленген технологиялар боюнча позицияларга шайкеш келүүсү керек		
		Электрлештирилген бакча куралы	Оңдоо жана тейлөө	Электрлештирилген бакча куралын оңдоо жана тейлөө	S95.22	T95.22	S95.22.10	**T95.22.00.100**			Товардык номенклатура жогоруда белгиленген технология-		

											лар боюнча позицияларга шайкеш келүүсү керек		
		Электрлештирилген бакча куралы	Ижара/ лизинг	Электрлештирилген бакча куралын ижарага же лизингге берүү	N77.29	O77.31	N77.29.16	**O77.31.00**			Товардык номенклатура жогоруда белгиленген технологиялар боюнча позицияларга шайкеш келүүсү керек		
25	Билим берүү ишмердиги		Адистерди даярдоо	Туруктуу айыл чарба чөйрөсүндө кесипкөй иш үчүн экологдорду, зоологдорду, агрономдорду, долбоорлоочуларды, консультанттарды, мастерлерди жана башка адистерди даярдоо	P85.3; P85.4; P85.59	Q85.3; Q85.40; Q85.59; Q85.69							

11-глава. Отчеттуулук механизмдери

34. ТӨМгө жетүүнүн жана көмүртек нейтралдуулугунун алкагында, Таксономияга шайкеш келген экономикалык иш жүргүзүүчү жана фискалдык преференцияларды алуучу ишкердик субъекттери эл аралык стандарттарга, атап айтканда GHG Protocol стандарттарынын серияларына ылайык парник газдарын бөлүп чыгаруусун эсепке алууну жүргүзүүсү керек жана 1 жана 2-камтууларда бөлүп чыгууларды эсептөө үчүн зарыл маалыматтарды чогултуусу керек. Аталган маалыматты жыйноо үчүн зарыл болгон формалар Кыргыз Республикасынын ыйгарым укуктуу органы тарабынан даярдалат жана жылдык отчеттуулукка киргизилет.

35. Банктарга, банктык эмес жана адистештирилген финансы-кредиттик уюмдарга ыйгарым укуктуу органдар тарабынан 15-категориянын 3-камтуусунда бөлүп чыгаруулар үчүн GHG Protocol стандарттарынын негизинде парник газдарынын бөлүп чыгаруусунун көрсөткүчтөрүнүн өсүшүнүн же кыскарышынын көрсөткүчтөрүнүн отчеттуулугунун формасы иштелип чыгат.

36. Эсепке саясатын стандартташтыруу жана жөнөкөйлөтүү үчүн климаттын өзгөрүшү жана жашыл экономика боюнча ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдар тарабынан Кыргыз Республикасынын аймагында жеткиликтүү негизги отун кен байлыктарынын түрлөрү жана техникалык газдар үчүн CO_{2e} бөлүп чыгарууларынын тийиштүү коэффициенттери иштелип чыгат жана бекитилет. Көрсөтүлгөн коэффициенттерди бекиткенге чейин биринчи топтун (Tier 1) стандарттуу (Default) коэффициенттерин МГИЭК (IPCC) таблицаларында (https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2006gl/index.html) жана МГИЭКтин баалоочу отчетунун 6-тиркемесинде көрсөтүлгөн парник коэффициенттерин (https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/downloads/report/IPCC_AR6_WGI_Chapter07_SM.pdf) колдонуу сунушталат.

12-глава. Жашыл ишти баалоочулар институту

37. Жашыл ишти баалоочулар институту өз функциясын жашыл иштин баалоочулардын реестрине киргизилгенден кийин гана жүзөгө ашыра алат.

38. Жашыл иштин баалоочулардын реестрине киргизүү үчүн талаптар, анын ичинде жеке жана юридикалык жактар үчүн кепилдик берүү деңгээли жашыл экономика боюнча ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган тарабынан аныкталат.

13-глава. Корутунду жоболор

39. Таксономия дүйнөлүк мыкты практикаларды пилоттук ишке ашыруу болуп саналат жана ал бекилгенден кийин Таксономияны иш жүзүндө ишке ашыруунун негизинде шайкештик категорияларынын тизмесин кеңейтүүнү жана талаптарын өзгөртүүнү билдирет жана ал кабыл алынгандан кийин үч жылдан кеч эмес милдеттүү түрдө кайрадан каралууга жатат.

40. Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлиги экономикалык саясатты иштеп чыгуу жана жашыл экономиканы өнүктүрүү үчүн жооптуу ыйгарым укуктуу орган катары, Таксономияны ишке ашыруунун сапатына жалпы мониторинг жүргүзүү жана текстиндеги кийинки өзгөртүүлөр үчүн жооптуу мамлекеттик орган болуп саналат.